

**Міністерство освіти і науки України
Одеський національний технологічний університет
Кафедра туристичного бізнесу та рекреації**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

**ОРГАНІЗАЦІЯ СПОРТИВНОГО ТУРУ ДО КАТАРУ НА ФІНАЛЬНИЙ
ЕТАП ЧЕМПІОНАТУ СВІТУ З ФУТБОЛУ 2022**

Здобувача Владислава АДАМА

Керівник Марія ОРЛОВА

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від 07. 06. 2022 р., протокол № 11.

Завідувач кафедри ТБтаР _____ Олена МЕЛІХ
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Одеса – 2022 рік

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
(ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ)

Факультет	<u>Технології вина та туристичного бізнесу</u>
Кафедра	<u>Туристичного бізнесу та рекреації</u>
Ступінь вищої освіти	<u>Бакалавр</u>
Спеціальність	<u>242 Туризм</u>
Освітня програма	<u>Міжнародний туризм</u>

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри ТБтаР

Олена МЕЛІХ

11 лютого 2022 р.

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Владислава АДАМА
Ім'я ПРІЗВИЩЕ

1. Тема роботи «Організація спортивного туру до Катару на фінальний етап Чемпіонату світу з футболу 2022».

Затверджена наказом академії від 11. 02. 2022 № 101-03.

2. Термін здачі здобувачем закінченої роботи 06. 06. 2022.

3. Вихідні дані роботи нормативно-правові документи, статистична інформація, літературні джерела.

4. Перелік питань, які потрібно розробити: світовий досвід організації турів на спортивні події; рекреаційно-туристичні ресурси Катару, спортивну інфраструктуру Катару; транспортну систему та транспортну доступність Катару; маршрут спортивного туру до Катару; програмне та організаційно-технічне забезпечення спортивного туру на фінальний етап Чемпіонату світу з футболу 2022.

5. Перелік графічного матеріалу
Презентація до кваліфікаційної роботи (25 слайдів)

6. Консультанти по роботі, із зазначенням розділів роботи

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 3	В'ячеслав ІВАНЧЕНКОВ	11. 02. 2022	06. 06. 2022

7. Дата видачі завдання 11. 02. 2022

Керівник Марія ОРЛОВА
підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Завдання прийняв до виконання _____ Владислав АДАМ
підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи
1.	1. 1. Спортивний та подієвий туризм: види, ресурси, інфраструктура	11. 02. 2022 – 23. 02. 2022
2.	1. 2. Фінальний етап Чемпіонату світу з футболу як масова спортивна подія, особливості його проведення у 2022 році	24. 02. 2022 – 06. 03. 2022
3.	1. 3. Світовий досвід організації турів на спортивні події	07. 03. 2022 – 19. 03. 2022
4.	2. 1. Географічне положення, населення та господарство Катару	20. 03. 2022 – 10. 04. 2022
5.	2. 2. Рекреаційно-туристичні ресурси Катару. Спортивна інфраструктура	11. 04. 2022 – 29. 04. 2022
6.	2. 3. Транспортна система та транспортна доступність Катару	30. 04. 2022 – 05. 05. 2022
7.	3. 1. Розробка маршруту спортивного туру до Катару	06. 05. 2022 – 15. 05. 2022
8.	3. 2. Програмне забезпечення туру	16. 05. 2022 – 22. 05. 2022
9.	3. 3. Організаційно-технічне забезпечення та калькуляція туру	23. 05. 2022 – 01. 06. 2022
10.	Формулювання висновків	02. 06. 2022 – 04. 06. 2022
11.	Підготовка доповіді і презентації	05. 06. 2022 – 06. 06. 2022

Здобувач _____ Владислав АДАМ
підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Керівник Марія ОРЛОВА
підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ

АНОТАЦІЯ

на кваліфікаційну роботу бакалавра

Робота містить 75 сторінок, 3 таблиць, 28 рисунків, список літератури з 65 найменувань, 3 додатки.

У кваліфікаційній роботі був розглянутий ресурсний потенціал для розвитку спортивного туризму Катару, зокрема, спортивна інфраструктура та транспортна система держави. Особлива увага була приділена огляду стадіонів, на яких відбудуватимуться матчі фінального етапу Чемпіонату світу з футболу 2022, а також умови проведення найважливішої спортивної події у Державі Катар.

Метою виконання роботи є проектування спортивного туру до Катару на Фінальний етап Чемпіонату світу з футболу 2022 для туристів з України.

Об'єктом аналізу, узагальнень і дослідження виступає спортивний та подієвий туризм, а також рекреаційно-туристичний потенціал Катару.

Предметом дослідження виступають умови та можливості організації спортивних турів до Катару.

Завданням роботи передбачено:

- розглянути світовий досвід організації турів на спортивні події;
- дослідити рекреаційно-туристичні ресурси Катару, його спортивну інфраструктуру;
- проаналізувати транспортну систему та транспортну доступність Катару;
- розробити маршрут спортивного туру до Катару;
- здійснити програмне та організаційно-технічне забезпечення спортивного туру на фінальний етап Чемпіонату світу з футболу 2022.

Результатом виконаної роботи є розробка спортивного туру до Катару для туристів з України.

Одержані результати можуть бути використані у туристичній діяльності, шляхом впровадження розробленого спортивного туру.

Рік захисту роботи 2022.

ANNOTATION

for a bachelor's degree

The work contains 75 pages, 3 tables, 28 figures, bibliography with 65 titles, 3 appendices.

The qualification work considered the resource potential for the development of sports tourism in Qatar, in particular, the sports infrastructure and transport system of the state. Particular attention was paid to the review of the stadiums where the matches of the final stage of the 2022 FIFA World Cup will take place, as well as the conditions of the most important sporting event in the State of Qatar.

The purpose of the work is to design a sports tour to Qatar for the Final Stage of the 2022 FIFA World Cup for tourists from Ukraine.

The object of analysis, generalization and research is sports and event tourism, as well as recreational and tourist potential of Qatar.

The subject of the study are the conditions and possibilities of organizing sports tours to Qatar.

The task of the work is:

- consider the world experience of organizing tours to sporting events;
- explore Qatar's recreational and tourist resources, its sports infrastructure;
- analyze Qatar's transport system and transport accessibility;
- develop a route for a sports tour to Qatar;
- provide software and organizational and technical support for the sports tour to the final stage of the 2022 FIFA World Cup.

The result of this work is the development of a sports tour to Qatar for tourists from Ukraine.

The obtained results can be used in tourism activities, by implementing the developed sports tour.

Year of protection of work 2022.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. Теоретико-методичні засади організації турів на спортивні події	10
1. 1. Спортивний та подієвий туризм: види, ресурси, інфраструктура	10
1. 2. Фінальний етап Чемпіонату світу з футболу як масова спортивна подія, особливості його проведення у 2022 році	19
1. 3. Світовий досвід організації турів на спортивні події	23
Висновки до розділу 1	27
РОЗДІЛ 2. Рекреаційно-туристичний потенціал Держави Катар	28
2. 1. Географічне положення, населення та господарство Катару	28
2. 2. Рекреаційно-туристичні ресурси Катару. Спортивна інфраструктура	31
2. 3. Транспортна система та транспортна доступність Катару	40
Висновки до розділу 2	43
РОЗДІЛ 3. Проектування спортивного туру на фінальний етап Чемпіонату світу з футболу 2022	44
3. 1. Розробка маршруту спортивного туру до Катару	44
3. 2. Програмне забезпечення туру	53
3. 3. Організаційно-технічне забезпечення та калькуляція туру	63
Висновки до розділу 3	66
ВИСНОВКИ	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	70
ДОДАТКИ	76

ВСТУП

Актуальність теми. Чемпіонат світу з футболу (Кубок світу з футболу) – міжнародне футбольне змагання, що проходить раз на чотири роки і є наймасовішою спортивною подією у світі. Перший Чемпіонат світу з футболу розпочався 13 липня 1930 року в Уругваї. Загалом у турнірі взяли участь 13 команд: 7 з Південної Америки, 4 з Європи та 2 з Північної Америки. Перший чемпіонат світу виявився настільки успішним, що бажання взяти участь у другому змаганні виявила більша кількість команд, ніж планувалося допустити у фінальну стадію, тому довелось вперше проводити відбірковий турнір, щоб визначити 16 фіналістів. Другою країною, що прийняла Чемпіонат світу з футболу у 1934 році, стала Італія. З часом склалась традиція проводити фінальну частину Чемпіонату світу з футболу, участь у якій беруть 32 збірні команди країн, у декількох містах країни-господаря (або країн-господарів). З 1930 року Чемпіонат світу з футболу відбувся 21 раз (не проводився у 1942 та 1946 роках через Другу світову війну) у різних країнах і щоразу приваблював величезну кількість уболівальників. У 2022 році в Катарі повинен відбутись фінальний етап 22 посіпль Чемпіонату світу з футболу. Він має декілька особливостей – вперше пройде на Близькому Сході; вперше в Північній півкулі пройде восени й взимку (з 21 листопада по 18 грудня); матиме дещо скорочену тривалість (28 днів). Країна-господар фінального етапу Чемпіонату світу з футболу 2022 – Держава Катар, характеризується низкою особливостей, які стануть додатковим мотивом для туристів-уболівальників відвідати турнір. Для туристів з України подорож до Катару спрощується завдяки дії «Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Катар про взаємне скасування візових вимог» (Угоду затверджено Постановою КМ № 376 від 16.05.2018), що дозволяє громадянам України за наявності паспорта громадянина України для виїзду за кордон (біометричного або небіометричного) в'їжджати, перебувати, виїжджати та перетинати

транзитом територію Держави Катар без віз за умови, що тривалість їх перебування не перевищує 90 днів протягом 180 днів [48].

Наукове значення роботи полягає у аналізі видів, ресурсів, інфраструктури спортивного та подієвого туризму, особливостей проведення фінального етапу Чемпіонату світу з футболу 2022, дослідженні туристичних ресурсів Держави Катар для організації спортивних турів.

Результати отримані у процесі виконання кваліфікаційної роботи бакалавра мають важливе практичне значення, оскільки розроблений тур до Катару на Фінальний етап Чемпіонату світу з футболу 2022 урізноманітнює існуючий асортимент туристичних послуг новим продуктом.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є спортивний та подієвий туризм, предметом дослідження виступають умови та можливості організації спортивних турів до Катару.

Метою кваліфікаційної роботи є проектування спортивного туру до Катару на Фінальний етап Чемпіонату світу з футболу 2022 для туристів з України. Для досягнення поставленої мети були вирішені наступні завдання:

- розглянути світовий досвід організації турів на спортивні події;
- дослідити рекреаційно-туристичні ресурси Катару, його спортивну інфраструктуру;
- проаналізувати транспортну систему та транспортну доступність Катару;
- розробити маршрут спортивного туру до Катару;
- здійснити програмне та організаційно-технічне забезпечення спортивного туру на фінальний етап Чемпіонату світу з футболу 2022.

Апробація результатів наукового дослідження. Окремі положення кваліфікаційної роботи бакалавра були оприлюднені у вигляді доповіді «Аналіз рекреаційно-туристичного потенціалу Держави Катар» у рамках XVIII Всеукраїнської наукової ZOOM-конференції студентів з розділу «Харчові технології» та Наукової конференції здобувачів вищої освіти» (11-13 травня 2022 року, м. Одеса) (додаток Б).

При написанні кваліфікаційної роботи використовувалися ключові науково-теоретичні положення рекреаційної географії, туристичного країнознавства, туризмознавства. Робота була виконана з використанням системного методу, спостереження, історизму, порівняльно-географічного методу, аналізу і синтезу, індукції та дедукції.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить ___ сторінку. *Інформаційна база роботи* складається з ___ використаних джерел (літературні джерела та електронні інтернет-ресурси). Фактичний матеріал, на якому базується дане дослідження включає нормативно-правові документи, статистичну інформацію, картографічні та літературні джерела.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРІВ НА СПОРТИВНІ ПОДІЇ

1. 1. Спортивний та подієвий туризм: види, ресурси, інфраструктура

Спортивний туризм – різновид туризму з подолання певного відрізка земної поверхні, який називають маршрутом. Під час проходження маршруту долаються різні специфічні природні перешкоди. Наприклад, гірські вершини і перевали (у гірському туризмі) або річкові пороги (у сплавах річками).

Залежно від складності подоланих перешкод, району походу, автономності, новизни, довжини маршруту й ряду інших його факторів, походи поділяються на:

- походи вихідного дня;
- походи I-III ступеня складності в дитячо-юнацькому туризмі;
- категорійні походи.

У різних видах туризму число категорій складності різне: у пішохідному, гірському, водному, лижному, велосипедному та спелеотуризмі – шість категорій складності; в авто-, мото- і вітрильному туризмі – п'ять; в кінному – три.

За видами спортивний туризм різниться:

- пішохідний туризм – пересування на маршруті проводиться в основному пішки;
- лижний туризм – пересування на маршруті здійснюється в основному на лижах;
- гірський туризм – піші походи в умовах високогір'я;
- водний туризм – сплав по річках залежно від категорії;
- спелеотуризм – подорожі по підземних порожнинах;

- вітрильний туризм – подорожі на суднах під вітрилом по морю або акваторіями великих озер;
- на засобах пересування – розділ, що включає в себе велосипедні, кінні та авто-, мото- подорожі;
- комбінований туризм – подорожі, що поєднують в собі елементи різних видів туризму;

За віково-соціальною ознакою спортивний туризм поділяється на:

- дитячий туризм;
- юнацький туризм;
- дорослий туризм;
- сімейний туризм;
- туризм для людей з обмеженими можливостями [64].

Насамперед спортивні тури призначені для певних груп туристів, які хочуть під час проведення своєї відпустки займатися певними видами спорту. Зазвичай спортивний тур включає в себе наступні пакети послуг – дайвінг, велотуризм, рафтинг, спелеотуризм, гірськолижний туризм, альпінізм та інше. Ці види турів вважаються на сьогоднішній день найпоширенішими. Головними споживачами спортивних турів є люди, які є спортсменами, професіоналами у своїх галузях. Вирушаючи на відпочинок, вони воліють поєднувати подорожі з заняттями певними видами спорту. Пакет таких послуг надають організації, які спеціалізуються на спортивних турах.

При замовленнях спортивних турів кожний клієнт знає, що його будуть обслуговувати професійні спортсмени та інструктори, які обслуговують ділових клієнтів під час зборів і спортивних змагань. В останній час велика кількість підприємств почали замовляти спортивні тури з метою проведення корпоративів. На сьогоднішній день, такий вид відпочинку можна вважати як спосіб залучення партнерів і потенційних працівників. Під час проведення подібних турів в колективі працівників формується психологічна атмосфера і

командний дух. Що в кінцевому результаті позитивно позначається на роботі колективу в цілому. В туристичному бізнесі існує спеціальний сегмент спортивних турів, які організовані для широкого кола споживачів. Організацією таких турів і наданням специфічних послуг займаються професійні туристичні організації [63].

Подієвий туризм, як певний напрямок туризму, останніми роками набирає все вагомішого значення та більшої популярності. Самими найбільш значущими являються великі події в спорті, покази мод, фестивалі та виставки, різні музичні концерти, а також інші свята. Даний вид туризму являє собою обслуговування та організацію турів, метою яких є відвідування різних подій чи заходів спортивного, культурно-розважального чи ділового характеру. Основна ціль кожного окремо взятого туру – це безпосередня участь у певній події, що дає змогу учасникам на собі випробувати велику кількість досить яскравих та неповторних діяльностей. Для програм подієвих турів характерними є такі риси, як ексклюзивність, унікальність, тому що ні один маскарад, фестиваль, ні одне національне свято за власним оформленням, сценарієм, складом учасників тощо не схожий на другий.

В наш час подієвий туризм це не лише розвинутий та перспективний сегмент ринку туризму, але й дієвий інструмент для забезпечення відповідного просування певних територій. Розвиток подієвого туризму на пряму зв'язаний із загальним розвитком регіонального брендингу. Подієвий маркетинг являється досить дієвим інструментарієм для просування особливостей певної місцевості: іміджу, образу, репутації, бренду. Кожна окремо взята територія у міжнародній рейтинговій практиці оцінюється за відповідними показниками масштабу, частоти та привабливості відповідних подій. Подієвий туризм дає змогу по максимуму ефективно застосовувати туристичні можливості певного регіону, поєднуючи в єдиний туристичний продукт постійні (пам'ятники, музеї, природні пам'ятки, культові споруди, історичні місця) та певні не постійні чи тимчасові (події спортивного, культурного та музичного життя) туристські атракції [1, 35–37].

Подієвий туризм також має свої особливості, що відрізняють його від інших видів туризму (табл. 1. 1).

Таблиця 1.1.

Найважливіші особливості подієвого туризму

Визначення різновиду подієвого туризму безпосередньо залежить від таких двох чинників, як дестинація та тип відповідного заходу.

Учасник подієвого туризму може виступати в таких ролях:

- глядача, беручи на себе пасивну участь в самому заході (виставка, змагання, шоу, турнір, тощо);
- безпосереднього учасника, поведінка котрого може бути визначена активним зануренням у дані заходи, іншими словами є певною формою активного туризму;
- спостерігача, для поведінки котрого характерними є проведення спостереження за певною подією.

В туризмі подієвого змісту подія являється певним приводом для розробки туристичної мандрівки. Під час знаходження в подієвому турі турист наче інтегрується в наявну місцеву атмосферу, безпосередньо

приймаючи участь у відповідній події, одержує унікальний та важливий культурний досвід. Власне поняття «подія» визначається як множина явищ, які виділяються власною значущістю та неординарністю для людства в загальному, відповідної спільноти, індивідуумів чи малих груп.

Самі по собі події можуть бути разовими, тобто мати характер певного неповторного явища чи повторюватися деякими періодами та мати запланований характер. Івенти або планові події являють собою феномени, які організовані в просторі та часі, кожен з яких є особливим внаслідок взаємодії навколишнього середовища, систем управління, публіки, включаючи розроблення певних окремих програм та елементів.

Досить вагоме економічне значення мають відповідні заходи подієвого туризму, так як під час їх проведення робота всього сектора індустрії туризму активізується. В даному випадку пропозиція являється значно нижчою ніж споживацький попит. В результаті підготовки до відповідного заходу є певна можливість спостерігати певне відродження місцевих культурних звичаїв та традицій, розвиток народної творчості, зростання патріотичних настроїв.

До особливостей подієвого туризму можна також віднести і те, що він має надавати туристам досить насичений та цікавий відпочинок. Основною ціллю подієвого туризму являються розваги, що запам'ятовуються туристам на досить довгий проміжок часу, а в майбутньому, можливо, будуть для нього також пізнавальними. Проведемо аналіз найбільш розповсюджених тематичних видів подієвого туризму. В наш час туроператори готові запропонувати власним клієнтам досить широкий спектр послуг, щодо відвідування найбільш визначних та захоплюючих подій міжнародної культури, до котрих можна віднести наступні [41, с. 102-126]:

– музичні конкурси та фестивалі поглинають гостя відповідної країни в захоплюючу атмосферу виконавчої майстерності та живого звуку. Тут постійно можна почути улюблені композиції в найбільш незвичному їх звучанні та поспілкуватися з прихильниками відповідного жанру;

– гастрономічні фестивалі – це фестивалі на котрих можна спробувати різні напої та солодощі, познайомитися з місцевою культурою харчування. Доволі часто сам процес споживання їжі є не менш цікавий, ніж її якості її смаку. На даних заходах для себе можна відкрити незвичайну сторону самих найбільш тривіальних страв. На цих заходах досить часто є можливість спостерігати за проведенням певних майстер-класів з приготування страв, що ще більше приваблює значну масу туристів;

– виставки квітів – частіше всього відбуваються в тих державах, де вони безпосередньо вирощуються, іншими словами саме там, де дана галузь сприймається як така, що в історичному аспекті склалася для відповідної країни. Не зважаючи на те, що дані виставки мають доволі вузьку спрямованість тематичного змісту, вони приваблюють не тільки відповідних флористичних любителів. Для даних заходів характерним є проведення різних інсталяцій, парадів та значної кількості майстер-класів. Також для пошановувачів квітів є можливість купити для себе досить екзотичні та цікаві саджанці тощо;

– національні фестивалі та свята це досить чудовий привід здійснити вивчення культури певної країни, котру відвідує турист. Саме через культуру народу легше всього зрозуміти сам менталітет народу та їх традиційні цінності. Дані заходи це певна можливість більш глибоко дослідити місцеві обряди та міфологію. Разом з тим, з даних фестивалів турист майже завжди має можливість привезти на Батьківщину величезну кількість певних етнічних сувенірів;

– кінематографічні та театральні фестивалі це такий вид відпочинку, який в наш час вважається найбільш престижним як відповідний напрямок ділового туризму. Самі туристи значною мірою цінують відповідну можливість побачити постановки в яких приймають участі відомі майстри жанрів до масової прем'єри. Власне, відвідування окреслених заходів вважається певним атрибутом відповідного вжитку еліти, враховуючи це даний напрямок має доволі значний попит з поміж туристів, які мають значні

статки. Разом з тим, дані заходи на простійній основі супроводжуються здійсненням різноманітних з'їздів фанів масової культури, де є можливість провести зустріч із видатними діячами деякої індустрії, поринути в гік-культуру;

– спортивні змагання – які в наш час є досить особливим напрямком подієвого туризму. Турист завжди одержує певну можливість повболівати за свою рідну чи таку, яка подобається, команду та побачити самих кращих, футболістів світу, відвідати найліпші світові спортивні арени тощо.

Подієві ресурси належать до динамічних чинників формування туристичних потоків, оскільки включають мотиваційні передумови подорожі до місця, де відбувається подія чи явище. Спортивні змагання, культурно-мистецькі заходи, політичні акції, унікальні природні явища – далеко не повний перелік подій, які спонукають людину до мандрівки. Подієві ресурси охоплюють найбільш суттєві прояви сучасного суспільного буття із його модою на глобалізацію, екологію, активний і здоровий спосіб життя, переконаннями й уявленнями про стиль і стереотип поведінки людини у соціумі, включають його пропаганду та механізми реалізації. Можна говорити про міру впливу подієвих ресурсів на створення туристичної інфраструктури, формування туристичних потоків, яка у нинішньому світі, насамперед, залежить від реклами події[11]. Велике значення має постійність і періодичність проведення заходів.

Окремі види подієвих ресурсів найбільш доцільно класифікувати за тематикою заходу: національні і релігійні свята, гастрономічні, музичні, театральні фестивалі, спортивні змагання, покази мод, карнавали, технічні салони і виставки, економічні форуми тощо (див. табл. 1. 2.).

Таблиця 1. 2.

Класифікація подієвого туризму за тематикою заходу

ВИД РЕСУРСІВ	ТЕМАТИКА	ПРИКЛАДИ ПОДІЇ
ГРОМАДСЬКІ	Гастрономічні фестивалі	Пивний фестиваль «Октоберфест» (Мюнхен, Німеччина), свято молодого вина Божоле Нуво (Франція), фестиваль морепродуктів на о. Гров (Іспанія), «Свято меду» (Мукачеве, Закарпаття)
	Фестивалі і виставки квітів	Виставка тюльпанів (Нідерланди), фестиваль квітів у Челсі (Велика Британія), свято троянд (травень) і жасмину (серпень) у Грассі (Франція), фестиваль хризантем (Японія), фестиваль квітів (Таїланд), виставка квіткових експозицій на Співочому полі (Київ)
МИСТЕЦЬКІ	Музичні театральні фестивалі і конкурси	Музичний конкурс «Євробачення», фестиваль джазу в Монтре (Швейцарія), «Слов'янський базар» (Білорусь), «Нова хвиля» (Латвія), «Таврійські ігри» (Україна), Фестиваль художнього драматичного мистецтва (Франція)
	Кінофестивалі	Канський (Франція), Берлінський (Німеччина) кінофестивалі, кінофестиваль «Молодість» (Україна), «Кінотавр» (Росія)
	Фольклорні обряди, свята і фестивалі	Midsummer's Day (Велика Британія), фестиваль кельтської музики (Франція), фольклорний фестиваль у Шешорах (Україна)
СПОРТИВНІ	Спортивні змагання	Літні і зимові Олімпійські ігри, чемпіонати світу і Європи з футболу й інших видів спорту, спартакіади
	Ралі, перегони і регати	Перегони Формули-1, міжнародні автоперегони, напр. Париж – Дакар, регати: Vendee Globe, Volvo Ocean Race
	Спортивні фестивалі	«Лижний фестиваль» (Норвегія), «Перегони човнів» (Велика Британія)
КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНІ	Театралізовані шоу	Шоу Lord of the Dance (Велика Британія), «Кіносценія» (Франція), «Наше Різдво»

		(Україна)
	Карнавали	Карнавал в Новому Орлеані (США), Венеціанський карнавал Італія), карнавал в Ріо-де-Жанейро (Бразилія), карнавал в Мацатлані (Мексика)
	Національні фестивалі і свята	Фестиваль Святого Патрика (Велика Британія, Ірландія), «Парад кохання» (Німеччина), весняні та осінні фестивалі (Китай), Дівалі або «Фестиваль Вогнів» (Індія)
ЕКОНОМІЧНІ І ПОЛІТИЧНІ	Аукціони	Сотбі'с, Крісті'с (твори мистецтва, антикваріат, Велика Британія), NAFA (хутра, Канада), Гелос (твори мистецтва, Росія), FFS (хутра, Фінляндія), Flora Holland (квіти, Нідерланди)
	Покази мод	Тиждень високої моди в Парижі (Франція), Milano Moda Donna (Італія), Тижні моди Mercedes-Benz
	Ярмарки і виставки	«Райзен Гамбург» (туристичний ярмарок, Німеччина), Брюссельський міжнародний книжковий ярмарок (Бельгія)
	Автомобільні й авіаційні Салони	Детройтський (США), Франкфуртський (Німеччина), Лондонський (Велика Британія), Женевський (Швейцарія), Токійський (Японія) автосалони, авіасалон в Ле Бурже (Франція), авіасалон на о. Лангкави (Малайзія)
	Політичні й економічні форуми	Всесвітній економічний форум у Давосі (Швейцарія), Генеральна асамблея ООН, зустрічі світових лідерів
РЕЛІГІЙНІ	Релігійні свята, ходи і події	Сходження Благодатного вогню у переддень Воскресіння Христового (Єрусалим)

1.2. Фінальний етап Чемпіонату світу з футболу як масова спортивна подія, особливості його проведення у 2022 році

Міжнародна федерація футболу (FIFA) була створена у 1904 році представниками восьми європейських країн, однак лише через чотири роки провела перший серйозний турнір в рамках Лондонських Олімпійських ігор 1908 року. Напередодні Першої світової війни до неї приєнались федерації Південної Африки, США та Аргентини, що перетворило FIFA на світову організацію, однак по закінченні війни FIFA зіткнулась з внутрішніми конфліктами, викликаними небажанням британських футбольних асоціацій перебувати в одній організації з недавніми ворогами.

Тим не менш у 1928 році FIFA прийняла рішення провести чемпіонат світу з футболу. Серед кандидатів на його проведення розглядались Швеція, Нідерланди, Іспанія та Італія, однак перевага була віддана Уругваю, футбольна збірна якого була переможцем Олімпійських ігор 1924 і 1928 років, а федерація футболу Уругваю зобов'язалась збудувати новий стадіон і оплатити витрати команд-учасниць.

До у часті в чемпіонаті були запрошені всі члени ФІФА, а також команди Англії, Шотландії, Вельса і Північної Ірландії, однак через політичні та фінансові причини з європейських країн взяти участь погодились лише команди Франції, Румунії, Бельгії і Югославії, які 21 червня 1930 року на борту океанського лайнера «Конте Верде» відправились з Ніцци до Уругваю. Цим же кораблем був відправлений і виготовлений із срібла, золота та лазуриту приз «Перемога», що мав бути вручений переможцю. З американських країн в першому Чемпіонаті світу з футболу погодились взяти участь команди Аргентини, Бразилії, Болівії, Мексики, Парагваю, Перу, США та Чилі.

Перший Чемпіонат світу з футболу в Уругваї розпочався 13 липня 1930 року на стадіоні «Посітос» грою Мексика — Франція, який закінчився з рахунком 1-4. Усі матчі в чотирьох групах пройшли в Монтевідео і у

півфінал вийшли збірні Уругваю, Аргентини, США та Югославії. Першим чемпіоном світу стала команда господарів, яка 30 липня на спеціально збудованому до змагань стадіоні «Сентенаріо», що вміщував рекордні 90 тисяч глядачів, з рахунком 4-2 перемогла аргентинців. Перший чемпіонат світу виявився настільки успішним, що бажання взяти участь у другому розіграші виявили більша кількість команд, ніж планувалося допустити в фінальну стадію, і довелось вперше проводити відбірковий турнір, щоб визначити 16 фіналістів. Через те, що свого часу європейські команди у своїй більшості відмовились їхати в Монтевідео, збірна Уругваю не поїхала до Італії, яка у 1934 році й стала другим чемпіоном світу з футболу.

Чемпіонат світу з футболу 2022 (англ. 2022 FIFA World Cup) – 22-й чемпіонат світу з футболу ФІФА, фінальна частина якого повинна пройти в листопаді і грудні 2022 року в Катарі. Ця країна вперше у своїй історії прийме чемпіонат світу з футболу. Крім того, чемпіонат світу з футболу вперше пройде на Близькому Сході, а також вперше у Північній півкулі пройде восени та взимку. Організатора чемпіонату світу 2022 року було названо 2 грудня 2010 року в Цюріху (Швейцарія). Фінальний матч пройде 18 грудня 2022 на Національному стадіоні в Лусаїлі, що вміщує 80 тисяч глядачів. Через сильну літню спеку в Катарі цей чемпіонат світу проходитиме з кінця листопада до середини грудня, що робить його першим турніром, який не відбудеться у травні, червні чи липні. Його проведення планується у скорочені терміни – близько 28 днів.

Це буде перший чемпіонат світу, який колись проводився в арабському світі, і перший у країні з мусульманською більшістю, а також другий чемпіонат світу, який повністю проводиться в Азії після турніру 2002 року в Південній Кореї та Японії. Крім того, це останній чемпіонат світу з футболу ФІФА із 32 командами у фінальній стадії. Незважаючи на гучний корупційний скандал, пов'язаний з вибором країни-господарки ЧС-2022, ФІФА спростувала дані про можливе перенесення чемпіонату з Катару.

Фінальні турніри чемпіонатів світу проводяться раз на 4 роки, як і Олімпійські ігри, однак, якщо врахувати регіональні турніри, кожен мундіаль триває понад 3 роки. У відбіркових змаганнях чемпіонату світу 2018 брали участь 209 команд. У фінальному турнірі, який проходить раз на 4 роки протягом приблизно місяця в заздалегідь обраній країні-господарці чемпіонату, з 1998 року беруть участь 32 команди (31 команда, яка отримала таке право за підсумками відбіркового турніру, і, з 1938 року, збірна країни, що приймає фінальну частину). Теоретично турнір можуть прийняти і більше однієї країни, проте за більш ніж 85-річну історію лише один раз ФІФА довірила проведення ЧС двом країнам. 13 червня 2018 стало відомо, що чемпіонат світу 2026 пройде в трьох країнах. З 1938 до 2002 року переможець попереднього розіграшу чемпіонату світу взяв участь у фінальному турнірі без проходження кваліфікації; з 2006 року переможець попереднього чемпіонату світу проходить відбірковий турнір на загальних підставах.

Фінальна частина чемпіонату світу з футболу, який проводиться з 1930 року (з перервою у 1942 та 1946 роках через Другу світову війну), має колосальну глядацьку аудиторію та привертає великий інтерес у всьому світі. Наприклад, фінал чемпіонату 2006 року переглянули 715,1 мільйона глядачів, що стало дев'ятою телетрансляцією за кількістю переглядів. Останній із завершених чемпіонатів світу з футболу пройшов з 14 червня до 15 липня 2018 року в Росії. Чинний чемпіон світу – національна збірна Франції. Наступний чемпіонат світу пройде з 21 листопада до 18 грудня 2022 року в Катарі. Чемпіонат 2026 року вперше пройде у трьох країнах – Канаді, Мексиці та Сполучених Штатах.

22-й чемпіонат світу ФІФА – буде одним з найдорожчих в історії. За попередньою інформацією, на його організацію витрачено більше 200 мільярдів доларів. За інформацією «Totalsportal», призовий фонд Чемпіонату світу-2022 у Катарі становитиме 1 мільярд доларів. Офіційних даних від ФІФА у даний час немає. Загальна сума призового фонду на останньому

мундіалі у 2018 році становила 791 мільйон. Вперше в історії чемпіонатів світу з футболу на турнірі будуть працювати жінки-арбітри.

Міжнародна федерація футболу (ФІФА) представила офіційний логотип чемпіонату світу з футболу 2022 року, який відбудеться в Катарі.

Логотип чемпіонату світу з футболу 2022 року, який відбудеться в Катарі, виконаний у вигляді білої вісімки з червоними візерунками. Вигнуті лінії символізують піщані дюни, а нерозривна петля у вигляді вісімки нагадує про 8 стадіонів, які приймуть мундіаль. На створення емблеми творців надихнула традиційна вовняна шаль, яку в арабських країнах носять взимку (див. рис. 1. 1.).

Рис. 1. 1. Логотип чемпіонату світу з футболу 2022 року

ЧС-2026 пройде у трьох країнах: США, Канаді та Мексиці. Мундіаль у 2026 році прийматимуть міста:

США: Атланта, Бостон, Даллас, Г'юстон, Канзас-Сіті, Лос-Анджелес, Маямі, Нью-Йорк / Нью-Джерсі, Сан-Франциско, Сіетл, Філадельфія.

Мексика: Гвадалахара, Мехіко, Монтеррей.

Канада: Ванкувер, Торонто.

1. 3. Світовий досвід організації турів на спортивні події

В наш час подієвий туризм – це одна з провідних галузей, що динамічно розвиваються. У багатьох країнах саме подієвий туризм відіграє значну роль в формуванні внутрішньої економіки, створенні додаткових робочих місць і сезонної зайнятості населення, активізує внутрішню торгівлю.

Подієвий туризм в усьому світі має досить великий вплив на наступні галузі економіки:

- комунікації та транспортну інфраструктуру,
- будівництво;
- сільське господарство;
- виробництво сувенірної продукції тощо.

Можна сказати що на світовій арені подієвий туризм виступає певним важелем соціального та економічного розвитку держав. Разом з тим, на розвиток туризму безпосередньо впливають різноманітні фактори такі, як природньо-географічні, демографічні, історичні, соціально-економічні, політико-правові та релігійні.

В наш час існування подієвий туризм привертає все більшу і більшу увагу туристів у всьому світі. Подієві тури надають справді унікальну можливість відвідати досить відомі туристичні дестинації та поглянути на них з іншої сторони. Адже проведені останні дослідження доводять, що стандартного знайомства з певною державою вже недостатньо для сучасних туристів, вони хочуть одержати більшого задоволення від власної подорожі.

В сучасних умовах серед найбільш популярних подієвих турів в світі можна виокремити поїздки на музичні фестивалі, карнавали, спортивні події, національні свята, гастрономічні тури, модні покази, концерти зірок естради, відвідування виставок, відвідування унікальних природних місць, сафарі, заходи різних субкультур, спортивні заходи.

Організація міжнародних розважально-спортивних заходів сьогодні є дуже популярним видом діяльності у всьому світі, оскільки такі події завжди привертають увагу великої кількості людей, які мають можливість переміститися на значні відстані для їх відвідування. Світовий досвід проведення міжнародних розважально-спортивних заходів показує швидке зростання як їх розмірів, так і соціально-економічного значення для приймаючої країни. Так, розважальні заходи місцевого характеру перетворюються на провідні заходи світового масштабу.

Організацію спортивних подій можна розглядати з позицій стимулювання розвитку туристичної галузі приймаючої країни, оскільки вони приваблюють туристів з усього світу, забезпечуючи, таким чином, збільшення обсягів виробництва та продаж місцевих товарів і послуг, надходження іноземної валюти в країну тощо, що й вимагає аналізу, вивчення та узагальнення на основі міжнародного досвіду. Організація масштабних подій, яка збирала велику кількість туристів проходила ще в стародавньому світі: Олімпійські ігри у Греції, гладіаторські бої у Римській імперії, рицарські турніри у Середньовічній Європі.

Організація подієвого туру вимагає від туристичної фірми:

- знання про туристичні можливості відповідного регіону, про заклади проживання та харчування;
- досвід роботи у даному регіоні;
- зв'язки з провідними профільюючими організаціями у відповідній сфері.

У процесі формування подієвого туру враховуються такі чинники, як розташування готелю, її архітектура, інтер'єр номерів, наявність ресторанів і пунктів живлення. наявність магазинів, пам'яток, доставка до місця події, послуги гіда, перекладача. Від даних умов залежить вартість туру .

Не менш важливим елементом діяльності туристичної компанії є фінансове забезпечення. Адже, туристична фірма за власні кошти бронює квитки на заходи, місця у готелях і т.д. Це формує ризик у діяльності

туркомпанії, що є також однією із специфічних особливостей подієвого туризму. Важливою передумовою організації подієвого туру є своєчасне інформування та рекламування події, загальнодоступність до інформації про неї та організація її систематичного проведення. Це дає можливість туристичним фірмам планувати подієву поїздку заздалегідь. З цією метою на державному рівні:

- потрібно розробити календар подій, які можуть зацікавити туристів;
- забезпечити фінансування витрат пов'язаних з маркетинговими заходами та організацією події. Подія може стати центром приваблення туристів, тобто, туристичною, якщо її інформаційна підтримка проводиться протягом 0,5-1 року до початку. При цьому витрати на рекламу і маркетинг повинні бути не меншими ніж організаційні витрати.
 - забезпечити систематичне проведення події.
 - організувати рекламні заходи на державному рівні.
 - за рахунок економічних механізмів (наприклад, зниження податків)
 - стимулювати туристичні підприємства, що розробляють туристичні продукти на основі подієвого туризму.
 - організувати підготовку спеціалістів для розвитку тематичних та подієвих турів.
 - розробити логістику для кожної події.
 - розробити інфраструктуру під проведення кожної події.

Відмічені заходи сприятимуть формуванню зацікавленості та стабільного попиту з боку туристів до події, що, в свою чергу, стимулюватиме розвиток подієвого туризму.

Подієвий туризм сприяє розвитку готельно-ресторанного бізнесу. Адже, у період проведення будь-якої події на національному або міжнародному рівні відбувається 100 % заселення номерного фонду готелів.

У Державі Катар туристам пропонуються цікаві спортивні тури та екскурсії, що включають катання на сноуборді по дюнах, катання на верблюдах, сафарі та інші види активностей. З характеристикою деяких пропозицій можна ознайомитись у табл. 1. 3.

Таблиця 1. 3.

Пропозиції на ринку спортивних турів Катару

Назва туру	Тур включає	Активності	Вартість
Сафарі в пустелі на заході сонця з катанням на верблюдах і катанням на сэндборді	<ul style="list-style-type: none"> • Збір та висадка в Досі • Land Cruiser 4x4 з кондиціонером • Професійний ліцензований гід по сафарі • Зупинка для фото заходу сонця • Вода та безалкогольні напої 	<ul style="list-style-type: none"> • Sandboarding • Катання на верблюдах 	€ 2520 за особу
Екскурсія по місту та круїз на човні доу	<ul style="list-style-type: none"> • Поїздка вздовж набережної Дохи Корніш • Відвідування штучного острову Перлина Катару та культурного селища Катару • Відвідання ринку Сук Вакіф, купівля традиційних товарів • Круїз по річці на традиційному дерев'яному човні • Трансфер з готелю, аеропорту чи порту • Англомовний гід • Закуси • Страхування 	<ul style="list-style-type: none"> • Круїз по річці на традиційному дерев'яному човні 	€ 3688 за особу

Висновки до розділу 1

Спортивний туризм – різновид туризму з подолання певного відрізка земної поверхні, який називають маршрутом. Під час проходження маршруту долаються різні специфічні природні перешкоди. Наприклад, гірські вершини і перевали (у гірському туризмі) або річкові пороги (у сплавах річками). За видами спортивний туризм різниться: пішохідний, лижний, гірський, водний туризм, спелеотуризм, вітрильний туризм, туризм на засобах пересування (велосипедні, кінні та авто-, мото- подорожі).

Подієвий туризм як напрямок туризму набирає все вагомішого значення та більшої популярності. Даний вид туризму являє собою обслуговування та організацію турів, метою яких є відвідування різних подій чи заходів спортивного, культурно-розважального чи ділового характеру. Основна ціль кожного окремо взятого туру – це безпосередня участь у певній події. У багатьох країнах саме подієвий туризм відіграє значну роль в формуванні внутрішньої економіки, створенні додаткових робочих місць і сезонної зайнятості населення, активізує внутрішню торгівлю.

Серед найбільш відомих і масових подій, що приваблюють значну кількість туристів-вболівальників, можна назвати фінальні етапи Чемпіонату світу з футболу. Даний чемпіонат проводиться раз на чотири роки. Фінальна частина 22-го чемпіонату світу з футболу відповідно до рішення ФІФА пройде в листопаді-грудні 2022 року в Катарі. Ця країна вперше у своїй історії прийме чемпіонат світу з футболу. Крім того, чемпіонат світу з футболу вперше пройде на Близькому Сході, а також вперше у Північній півкулі пройде восени та взимку. Фінальний матч відбудеться 18 грудня 2022 на Національному стадіоні в Лусаїлі, що вміщує 80 тисяч глядачів.

Організація спортивних подій стимулює розвиток туристичної галузі приймаючої країни, оскільки вони приваблюють туристів з усього світу, забезпечуючи, таким чином, збільшення обсягів виробництва та продаж місцевих товарів і послуг, надходження іноземної валюти в країну.

РОЗДІЛ 2

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДЕРЖАВИ КАТАР

2.1. Географічне положення, населення та господарство Катару

Катар – це маленька держава, яка повністю займає Катарський півострів у північно-східній частині Аравійського півострова. Омивається країна водами Перської затоки зі східної, західної і північної сторони. Незважаючи на своє приморське становище, країна не має великих острівних територій. Пустельний, посушливий і надзвичайно багатий на підземні корисні копалини Катар дуже подібний до своїх сусідів, за винятком розміру. Держава Катар одна із найменших країн Азії, але у всьому Близькому Сході у мініатюрності поступається лише Бахрейн. [62]

Площа Катару становить лише 11 586 км², але ця величина не є постійною, оскільки за останні десятиліття Катар активно займається штучним розширенням своїх територій. Єдиним наземним сусідом країни на південному кордоні є Саудівська Аравія, але найчастіше ще одним сусідом Катару на карті світу позначаються і Об'єднані Арабські Емірати. Відбувається це через давню територіальну суперечку за сусідні з Катаром землі. Також країна має морські кордони з Бахрейном на заході та з ОАЕ на сході. Протяжність наземного кордону становить лише 60 км, тоді як довжина берегової лінії Катару 563 км. Майже вся площа Катару покрита пустелями. Південна частина країни – найсуворіша за своїми умовами та представлена класичними високими піщаними барханами. У центральній частині переважають кам'янисті пустельні ґрунти із солончковими ділянками. Лише на півночі є ряд оазисів, що утворилися поруч із підземними джерелами води.

На території країни немає озер і постійних річок, крім п'яти вад, лише зрідка наповнюваних під час сильних дощів. Рельєф Катару не відрізняється різноманітністю. Лише у західній частині країни є ланцюг низьких піщаних

пагорбів. Найвищою точкою на території Катару є пагорб Аба-ель-Баул – 105 м над рівнем моря. Уздовж усього узбережжя простяглися численні коралові рифи, що захищають порти Катару від рідкісних штормів.

Катар є традиційним арабським еміратом. Тільки у 2004 році влада відмовилась від феодального поділу країни на користь сучасного. Сьогодні Катар поділений на 7 муніципалітетів. Більшість населення сконцентрована на узбережжях. Близько 40 % населення живе в Досі та найближчих околицях.

Населення Держави Катар у 2021 році становило 2 млн 700 тис людей, це складає 0,035 % від населення планети та майже у п'ять разів менше ніж у сусідніх ОАЕ та у дванадцять разів менше ніж у Саудівській Аравії.

Формулюванням та виконанням правил, постанов та законів, що стосуються розвитку та просування туризму в Катарі займається підрозділ Катарського уряду – Туристичне управління Катару. У лютому 2014 року було опубліковано Національну стратегію туристичного сектору Катару 2030. Громадяни країн Ради співробітництва країн Перської затоки (Бахрейн, Кувейт, Оман, Саудівська Аравія та Об'єднані Арабські Емірати) звільнені від отримання візи для в'їзду в Катар.

Дрібномасштабне землеробство, кочове скотарство і риболовля були основними галузями сільського господарства до ХХ століття. Фінікові пальми були одними з найбільш ранніх культур, які культивувались на півострові. Починаючи з Бронзового віку, торгівля фініками мала значний вплив на економіку Катару. Листя фінікової пальми часто використовувались як будівельний матеріал. Води, що оточують Катар, містять одні з найкращих перлистих грядок у світі. Морська діяльність, зокрема добування перлин та риболовля, були основним джерелом доходу для катарців до початку періоду видобутку нафти в 1939 році. Торгівля перлами в деяких районах доповнювалася розведенням верблюдів. Катарська національна рибальська компанія була зареєстрована в 1966 році для вилову креветки в територіальних водах та обробки уловів на холодильному заводі.

Після того, як Катар почав отримувати значну грошову віддачу від буріння нафти в 1950-1960-х роках, кількість зайнятих у сільському господарстві катарців зафіксувала спад, оскільки країна тепер могла імпортувати велику кількість їжі. На початку 1974 р. Емірат звернувся до Арабської організації сільськогосподарського розвитку з проханням направити дослідників для її вивчення та підтвердити свої результати з результатами попередньої ООН звіт про наземні та морські ресурси країни. Після майже півроку досліджень, починаючи з липня 1974 року, дослідницька місія подала свій звіт уряду в листопаді 1974 року. У вересні того ж року Катар створив комітет, який вивчав би шляхи сприяння розвитку сільського господарства країни. У звіті, опублікованому катарськими міністерствами, також у 1974 р., було сказано, що на сільське господарство припадає лише 0,65 % усіх внесків до ВВП Катару. У період з 1960 по 1970 рік сільське господарство зростало. Кількість ферм, наприклад, збільшилася в чотири рази до 411. Катарці, які володіють сільськогосподарською землею чи майном, як правило, займають державні роботи та наймають пакистанців. На сьогодні сільське господарство відіграє лише незначну роль в економіці. Фінікові пальми є найпоширенішою постійною культурою. Коренеплоди як от морква, картопля, цибуля і кормові буряки є також одними з найважливіших сільськогосподарських культур.

У липні 2017 року після закриття єдиного сухопутного кордону Катару з Саудівською Аравією, країна оголосила про плани перевезення 4000 корів, намагаючись задовольнити приблизно третину її потреб у молочних продуктах. Внутрішнє виробництво м'яса, молочних продуктів, врожаї зросли на 400 % з червня 2017 року, з моменту настання дипломатичної суперечки Катару, до березня 2018 року, повідомляє Міністерство муніципалітету та охорони навколишнього середовища. Майже весь (98 %) попит на птицю задовольняється. До початку ембарго, Катар виробляв лише 20 % та 10 % своїх потреб у молоці та птиці відповідно. До 2019 року країна стала самодостатньою.

2. 2. Рекреаційно-туристичні ресурси Катару. Спортивна інфраструктура

Фінал Чемпіонату світу з футболу пройде у місті Лусаїл [60]. Лусаїл – ціле суперсучасне місто, яке побудували спеціально для чемпіонату світу за 20 км від Дохи. Золотий стадіон, спроектований архітектурним бюро Нормана Фостера, став його центром: тут відбудеться 10 матчів мундіалю, включаючи півфінал та фінал.

Влада Катару розуміє, що країні після ЧС-2022 не потрібен 80-тисячний стадіон. Тому більшу частину трибун розберуть та пожертвують спортивним проектам у всьому світі. Місткість спорткомплексу скоротиться до 20 тисяч глядачів, а сам «Лусаїл Айконік» перетвориться на хаб: як запевняють організатори, там розмістяться школа, лікарня, торговий центр, кафе та ресторани. Стадіон офіційно зданий 22 листопада 2021 року, але матчів там поки що не було. «Лусаїл» – останній офіційно зданий стадіон.

Рис. 2. 1. Стадіон «Лусаїл»

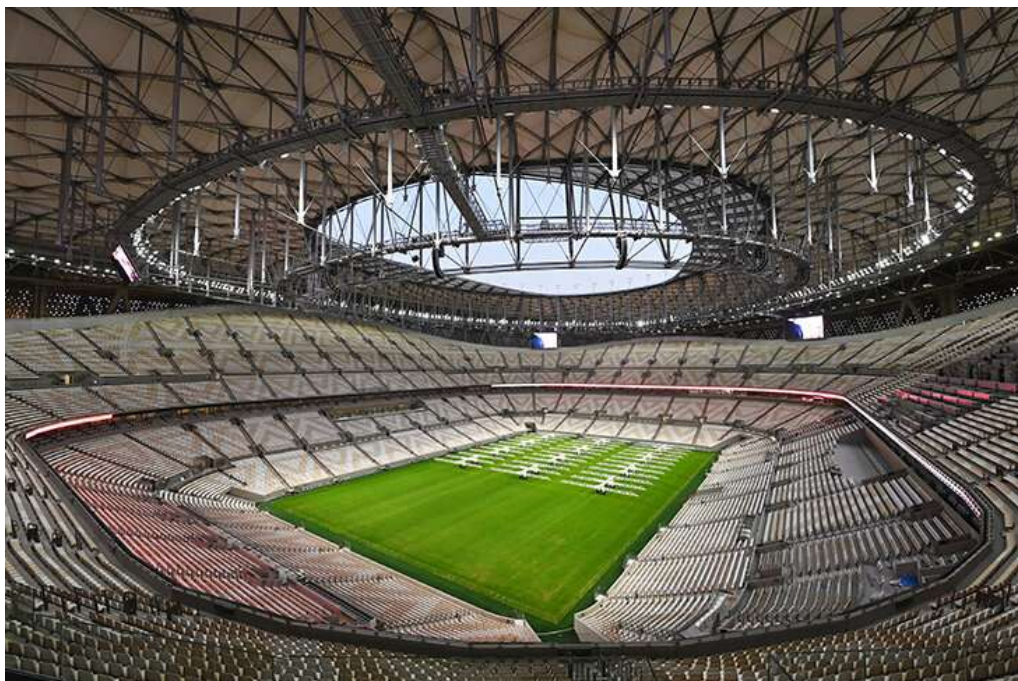

Рис. 2. 2. Стадіон «Лусаїл» зсередини

Наступний Стадіон «Халіфа Інтернейшнл» (Доха) [60] має місткість 45416 глядачів. Він є одним із найстаріших стадіонів Катару – його збудували у 1976 році та реконструювали у 2017-му. Відкрили фіналом Кубка Еміра Катарського, в якому «Аль-Садд» з Хаві переміг «Аль-Райян». На арені вже пройшов фінал клубного ЧС-2019, у якому переміг «Ліверпуль». Під час мундіалю прийматиме вісім матчів, найважливіший з яких – за третє місце.

Рис. 2. 3. Стадіон «Халіфа Інтернейшнл»

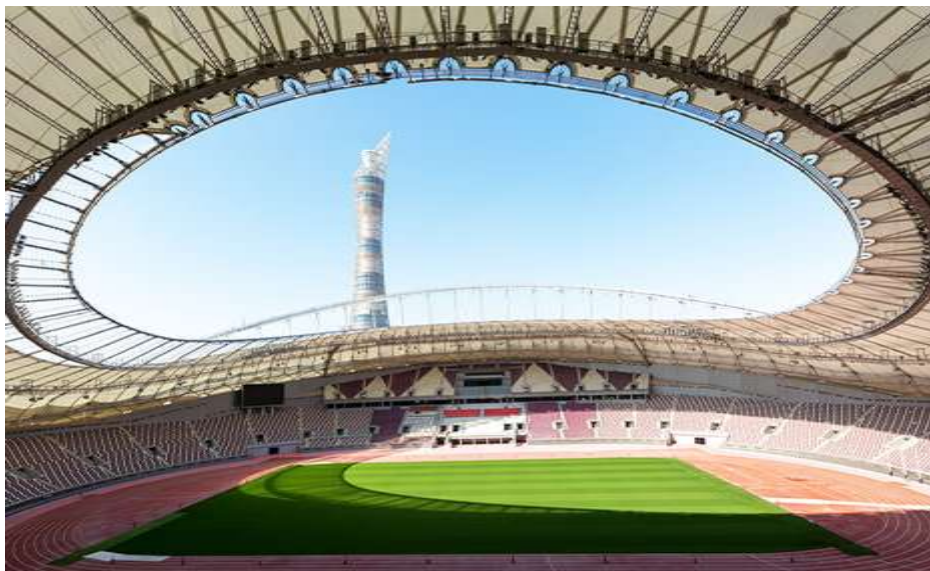

Рис. 2. 4. Стадіон «Халіфа Інтернейшнл» зсередини

Стадіон «Ахмед Бін Алі Стедіум» [44] (Аль-Райян) відкрито у грудні 2020-го. Місткість: 40 тисяч глядачів (близько 20 тисяч після ЧС-2022). Стадіон прийме 7 матчів ЧС-2022: 6 на груповому етапі та одну гру 1/8 фіналу. Цей стадіон спроектувало архітектурне бюро Pattern Design, в портфоліо якого проекти нового стадіону «Евертона» та розширення манчестерського «Етіхаду», а будівництвом займалися американці з фірми АЕСОМ – вони ж будували деякі стадіони для ЧС-2010 та «Мерседес-Бенц Стедіум». Після ЧС-2022 місткість скоротять удвічі, але арена буде затребуваною – там грає «Аль-Райян», один із найпопулярніших клубів країни.

Рис. 2. 5. Стадіон «Ахмед Бін Алі Стедіум»

Рис. 2. 6. Стадіон «Ахмед Бін Алі Стедіум» зсередини

Стадіон «Аль-Джануб» [35] (Аль-Вакра) було відкрито у травні 2019-го. Вміщає 40 тисяч глядачів. Єдиний стадіон мундіалю у місті Аль-Вакра. Місто на березі Перської затоки історично вважалось рибальським, але зараз розрослося до другої за величиною в Катарі. Про минуле нагадує дизайн стадіону – дах виконаний у вигляді вітрил традиційних човників дхау. Архітектор – Заха Хадід. Арена прийме 7 матчів ЧС-2022: 6 на груповому етапі та одну гру 1/8 фіналу.

Рис. 2. 7. Стадіон «Аль-Джануб»

Рис. 2. 8. Стадіон «Аль-Джануб» зсередини

Стадіон «Аль-Тумама» (Доха) [57] був відкритий 22 жовтня 2021-го року. Має місткість: 40 тисяч глядачів (20 тисяч після ЧС-2022). Стадіон спроектував катарський архітектор Ібрагім Джайд. Він надихнувся традиційною катарською мереживною шапочкою гафія – фасад явно нагадує традиційний візерунок цього головного убору. Названа арена на честь дерева, що росте у регіоні. Відкрили стадіон фіналом Кубка еміра Катару. Арена прийме 8 матчів ЧС-2022: 6 на груповому етапі, одну гру 1/8 фіналу та одну 1/4 фіналу. Після ЧС-2022 місткість скоротять удвічі, а на території спорткомплексу розмістять центр спортивної медицини та готель.

Рис. 2. 9. Стадіон «Аль-Тумама»

Рис. 2.10. Стадіон «Аль-Тумама» зсередини

Стадіон «Едьюкейшн Сіті» (Аль-Райян) [59] відкрито у червні 2020-го (онлайн-відкриття). Місткість 40 тисяч (буде 20 тисяч після ЧС-2022). Стадіон, як відомо з назви, перебуває у освітньому центрі Катару – тут вам кілька головних університетів, і штаб-квартира Катарського фонду освіти і науки. «Едьюкейшн Сіті» вже прийняв минулий клубний ЧС, у якому перемогла «Баварія». Арену в Аль-Райяні вважають однією з найекологічніших у світі – у травні 2019-го «Едьюкейшн Сіті» отримав п'ять зірок у рейтингу GSAS (оцінює турботу об'єкта про навколишнє середовище). Навколо стадіону є великі зелені території (як видно на фотографіях, є навіть поле для гольфу). Стадіон прийме 8 матчів ЧС-2022: 6 на груповому етапі, одну гру 1/8 фіналу та одну гру 1/4 фіналу. Після мундіалю місткість трибун скоротять удвічі – а незатребувані конструкції відправлять у країни, що розвиваються, для розвитку спорту.

Стадіон «Рас-Абу Абуд» (Доха) Було відкрит у листопад 2021-го року. Має місткість: 40 тисяч (після ЧС-2022 його розберуть повністю). Це перший у світі стадіон повністю побудований з вантажних контейнерів. Альтернативна назва – «Стадіон 974». 974 – і міжнародний телефонний код Катару, та кількість контейнерів, використаних для будівництва. У середині контейнерів розмістять торгові точки, туалети та інші об'єкти

інфраструктури. Арена прийме 7 матчів ЧС-2022: 6 на груповому етапі та одну гру 1/8 фіналу. Влада Катару після ЧС відправить деталі стадіону країнам, що потребують.

Рис. 2. 11. Стадіон «Едьюкейшн Сіті»

Рис. 2. 12. Стадіон «Едьюкейшн Сіті» зсередини

Рис. 2. 13. Стадіон «Рас-Абу Абуд»

Рис. 2. 14. Стадіон «Рас-Абу Абуд»зсередини

Стадіон «Аль-Байт» (Аль-Хаур) відкрили у листопаді 2021-го року. Вміщує 60 тисяч глядачів (32 тисячі після ЧС-2022). Зовнішній вигляд арени нагадує бедуїнський намет, який був житлом для кочівників, що жили на березі Перської затоки. Навіть ім'я арени відсилає до цього житла – воно називається Bayt Al Shaar. Стадіон отримав п'ять зірок від GSAS – тобто також дуже екологічний. Арена символізує зв'язок минулого та майбутнього

Катару. Інтер'єри спорткомплексу із суперсучасною начинкою нагадують багатий бедуїнський намет – особливо це відчувається у VIP-ложі. «Аль-Байт» стане другим за значимістю стадіоном турніру: тут пройде матч відкриття та ще 9 ігор усіх стадій – до півфіналу. І, звичайно, після завершення мундіалю верхній ярус трибун розберуть і направлять до країн, що розвиваються – для підтримки футболу.

Рис. 2. 15. Стадіон «Аль-Байт»

Рис. 2. 16 Стадіон «Аль-Байт» зсередини

2. 3. Транспортна система та транспортна доступність Катару

Транспорт Катару представлений автомобільним, повітряним, водним (морським) і трубопровідним, у населених пунктах та у міжміському сполученні діє громадський транспорт пасажирських перевезень. Площа країни дорівнює 11586 км² (166-те місце у світі). Форма території країни – витягнута в меридіональному напрямку; максимальна дистанція з півночі на південь – 185 км, зі сходу на захід – 90 км. Географічне положення Катару дозволяє країні контролювати морські транспортні шляхи в акваторії Перської затоки. Загальна довжина автошляхів у Катарі дорівнює 9830 км (136-те місце у світі). У країні діє 6 аеропортів (178-ме місце у світі), з них 4 із твердим покриттям злітно-посадкових смуг і 2 із ґрунтовим.

В Катарі є два міжнародні аеропорти: Міжнародний аеропорт Хамад та Міжнародний аеропорт Доха — колишній цивільний та комерційний аеропорт. Знаходиться у столиці Катару — Досі. Після відкриття аеропорту Хамад всі операції Міжнародного аеропорту Доха перенесені туди. Хоча весь запланований комерційний рух припинено, місце розташування аеропорту та існуюча злітно-посадкова смуга все ще використовуються ВПС Катару, Rizon Jet, Gulf Helicopters та Катарським аеронавігаційним коледжем. Аеропорт планується відремонтувати та знову відкрити, щоб обслуговувати більше транспортних засобів до Чемпіонату світу з футболу 2022 року в Досі, Катар [42].

Міжнародний аеропорт Хамад [3] (англ. Hamad International Airport), — цивільний, один із двох комерційних аеропортів Катару, розташований у столиці країни Досі. Побудований як заміна аеропорту Доха.

Раніше відомий, як Новий Аеропорт Доха, Аеропорт Хамад планувалося відкрити у 2009 році, проте після серії довгих затримок аеропорт відкрився 30 квітня 2014 року. До 27 травня всі літаки національного перевізника Qatar Airways перевели в аеропорт Хамад.

У 2020 році аеропорт був удостоєний нагороди Skytrax World Airport Awards як найкращий серед аеропортів світу з річним пасажиропотоком від 30 до 40 мільйонів, також зайняв третю позицію в ТОП-10 аеропортів світу.

Qatar Airways Company Q.C.S.C. , що діє як Qatar Airways – національна авіакомпанія Катару зі штаб-квартирою в столиці країни місті Доха.

Авіакомпанія виконує рейси понад 160 пунктами призначення, з яких усі є міжнародними. Qatar Airways входить до списку семи авіакомпаній, які мають найвищий п'ятизірковий рейтинг за версією британської агенції Skytrax [1]. Qatar Airways також була названа найкращою авіакомпанією світу в 6-й раз у 2021 році тим самим органом. Член авіаційного альянсу пасажирських перевезень Oneworld. Qatar Airways продовжує залишатися беззаперечним лідером галузі, удостоївшись заповітного звання кращої авіакомпанії світу в безпрецедентний вшосте в 2021 (раніше в 2011, 2012, 2015, 2017, 2019 роках).

Будинок Преміум-терміналу для пасажирів Першого та бізнес-класів авіакомпанії Qatar Airways було відкрито у Міжнародному аеропорту Доха взимку 2006 року. Термінал був побудований за дев'ять місяців і коштував 90 мільйонів доларів США, загальна площа будівлі складає 10 000 квадратних метрів. Преміум-термінал надає послуги реєстрації пасажирів на рейси, магазини дьюті-фрі, конференц-зали, дитячі кімнати, ігрові майданчики, приміщення лікувальних процедур, сауни, джакузі та сервіс цілої мережі ресторанів.

Головні морські порти країни: Доха, Умм-Саїд, Рас-Лаффан. СПГ-термінали для експорту скрапленого природного газу діють в портах: Рас-Лаффан.

Катарські човни — це візитівка країни. Морський торговий флот країни, станом на 2010 рік, складався з 28 морських суден з тоннажем понад 1 тис. реєстрових тонн (GRT) кожне (87-ме місце у світі), з яких: балкерів — 3, танкерів для хімічної продукції — 2, контейнеровозів — 13, газозовів — 6, нафтових танкерів — 4. Станом на 2010 рік, кількість морських торгових

суден, що ходять під прапором країни, але є власністю інших держав — 6 (Кувейту — 6); зареєстровані під прапорами інших країн — 35 (Ліберії — 5, Маршаллових Островів — 29, Панами — 1)

Катарська залізниця складається з:

- Метро Дохи [30]
- Транзит легкої залізниці для Лусаїла (іншими системами LRT в Досі, а саме «Містами для освіти» та Міжнародним аеропортом Хамад, керують поза Катарською залізницею)

Загальна довжина залізничної мережі Катару складає приблизно 750 км колії, 100 станцій як для пасажирських, так і для вантажних перевезень.

У червні 2013 року компанія Qatar Rail уклала чотири контракти на проектування та будівництво на суму близько 8,2 мільярда доларів для першого етапу метро в Досі. Проект включатиме чотири залізничні лінії та підземну ділянку в центрі столиці Дохи, а також зв'яже стадіони для футбольного турніру Кубка світу 2022 року. Контракти були укладені на проект «Червона лінія Північ», проект «Червона лінія Південь», проект метро. Очікується, що на піку проектів буде зайнято понад 20 000 робітників, будівництво планується розпочати пізніше цього року, а завершити до 2019 року. Спочатку будівництво метро планувалося розпочати в першому кварталі 2010 року.

Метро Дохи Червона лінія стала першою лінією, офіційно відкритою для громадськості 8 травня 2019 року. Після цього був запущений Золота лінія 21 листопада 2019 р та відкриття Зелена лінія 10 грудня 2019 року.

Висновки до розділу 2

Катар – це маленька держава, яка повністю займає Катарський півострів у північно-східній частині Аравійського півострова. Омивається країна водами Перської затоки зі східної, західної і північної сторони. Незважаючи на своє приморське становище, країна не має великих острівних територій. Пустельний, посушливий і надзвичайно багатий на підземні корисні копалини Катар дуже подібний до своїх сусідів, за винятком розміру. Держава Катар одна із найменших країн Азії, але у всьому Близькому Сході у мініатюрності поступається лише Бахреїну.

Катар – являється традиційним арабським еміратом. Тільки у 2004 році влада відмовилась від феодального поділу країни на користь сучасного. Сьогодні Катар поділений на 7 муніципалітетів. Більшість населення сконцентрована на узбережжях. Столична агломерація не така велика, якою зазвичай буває в арабських країнах. Лише близько 40 % населення живе в Досі та найближчих околицях.

Згідно із останніми проведеними дослідженнями у 2021 році, населення Держави Катар дорівнює більше 2 млн 700 тис людей, це становить 0,035 % від населення нашої планети та майже у п'ять разів менше ніж у сусідніх ОАЕ та у дванадцять разів менше ніж у Саудівській Аравії.

Чемпіонат світу з футболу буде проходити на 8 стадіонах. Кожен з яких є унікальним.

Транспорт Катару представлений автомобільним, повітряним, водним (морським) і трубопровідним, у населених пунктах та у міжміському сполученні діє громадський транспорт пасажирських перевезень. Площа країни дорівнює 11 586 км² (166-те місце у світі). Форма території країни — витягнута в меридіональному напрямку; максимальна дистанція з півночі на південь – 185 км, зі сходу на захід – 90 км. Географічне положення Катару дозволяє країні контролювати морські транспортні шляхи в акваторії Перської затоки. Загальна довжина автошляхів у Катарі дорівнює 9830 км (136-те місце у світі).

РОЗДІЛ 3

ПРОЕКТУВАННЯ СПОРТИВНОГО ТУРУ НА ФІНАЛЬНИЙ ЕТАП ЧЕМПІОНАТУ СВІТУ З ФУТБОЛУ 2022

3. 1. Розробка маршруту спортивного туру до Катару

Чемпіонат світу з футболу 2022 (англ. 2022 FIFA World Cup) – 22-й чемпіонат світу з футболу ФІФА, фінальна частина якого повинна пройти в листопаді і грудні 2022 року в Катарі. Ця країна вперше в своїй історії прийматиме чемпіонат світу з футболу. Крім того, чемпіонат світу з футболу вперше пройде на Близькому Сході, а також вперше в Північній півкулі пройде восени і взимку. Організатор чемпіонату світу 2022 року був названий 2 грудня 2010 року в Цюріху (Швейцарія). Фінальний матч пройде 18 грудня 2022 року на Національному стадіоні у Лусаїлі, що вміщає 80 тисяч глядачів.

Незважаючи на гучний корупційний скандал, пов'язаний з вибором країни-господині ЧС-2022, ФІФА спростувала дані про можливе перенесення чемпіонату з Катару. Це останній чемпіонат світу з футболу ФІФА з 32 командами. Збірна Катару може стати третьою збірною в історії, яка вперше стала чемпіоном світу на домашньому мундіалі, який був для команди взагалі першим ЧС в її історії. Раніше таких успіхів домагалися лише збірні-господарки перших двох чемпіонатів – Уругваю і Італії.

Катар – держава (емірат) в південно-західній Азії, розташована на Катарському півострові в північно-східній частині Аравійського півострова. На півдні межує з Саудівською Аравією, з усіх інших сторін омивається Перською затокою. На північному заході має морський кордон з островами Бахрейн, на південному сході – морський кордон з ОАЕ. Катар є абсолютною монархією. Глава держави – емір. Емір призначає прем'єр-міністра, членів Ради міністрів і Консультативної ради. Влада еміра обмежена тільки рамками шаріату. Найкращий час для перебування в Катарі – вересень-травень.

Державна релігія – іслам. Його сповідує близько 95 % населення. Більшість катарців – послідовники суннітського напрямку в ісламі.

Розроблений нами маршрут спортивного подієвого туру на чемпіонат світу з футболу 2022 розпочинається з Міжнародного аеропорту Хамад, який являється міжнародним хабом авіакомпанії Qatar Airways. Аеропорт, створений для обслуговування як місцевих, так і міжнародних пасажирів, пропонує сучасну, ефективну й зручну інфраструктуру. Широкі проходи для реєстрації на рейси, велика кількість стійок обслуговування, пришвидшена перевірка на авіабезпеку забезпечують швидке й безтурботне проходження передполітних формальностей. Вся інформація дублюється англійською мовою, є спеціальні зони для пасажирів-курців, кав'ярні та ресторани. Співробітники аеропорту контролюють потоки пасажирів, запобігають скупченням людей і утворенням довгих черг. Для всіх пасажирів доступна послуга VIP-супроводу при проходженні паспортних формальностей. В Додатку Г представлено хол Міжнародного аеропорту Хамад.

Розроблюваний нами тур включає відвідування міст Доха та Ар-Райян. Маршрут між містами зображено на рис. 3.1. Відстань між Дохою та Ар-Райяном становить 14 км.

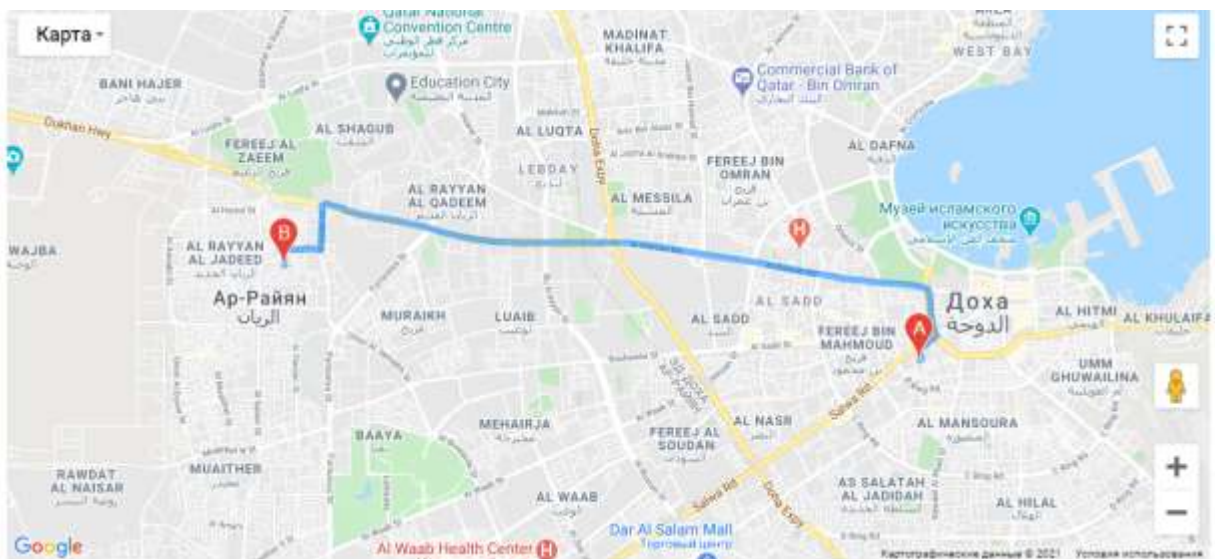

Рис. 3.1 Шлях від міста Доха до міста Ар-Райян

Доха – місто на узбережжі Перської затоки, найбільше місто і столиця Держави Катар. Доха ділиться на дві частини: Старе місто і Нове місто.

Старе місто виросло тут в XIX столітті, а Нове – після 1939 року. У Старій частині міста можна ознайомитись з невеликими будівлями XIX століття, у яких переважно проживають емігранти і робітники, а також з ринками, де за невелику ціну можна купити старовинні речі. Відвідування Старого міста допоможе скласти цілісне враження про Катар. Нова частина Дохи має різноманітні хмарочоси, збудовані в арабському стилі європейськими архітекторами. Найпопулярнішими місцями для проведення дозвілля тут є величезні торгові центри.

Заклади розміщення Дохи численні і різноманітні. Туристи можуть обрати готелі Oryx Airport Hotel, La Villa, Golden Ocean Hotel, Al Najada Doha Hotel by Tivoli та багато інших.

Елегантний готель Oryx Airport [18] розташований в міжнародному аеропорту Хамад. До послуг гостей басейн з доріжками та безкоштовний Wi-Fi. Номери готелю Oryx Airport облаштовані телевізором з плоским екраном, будильником, сейфом для ноутбука, електричним чайником, міні-баром, а також власною ванною кімнатою з халатом і феном. Гості готелю Oryx Airport можуть скористатись кортом для гри в сквош, басейном і сучасним тренажерним залом, відпочити в спа-центрі з гідромасажною ванною та на платних сеансах масажу. На цілодобовій стійці реєстрації здійснюють пришвидшену реєстрацію виїзду і обмін валют. На території готелю працює сувенірний магазин і міні-маркет. Вітрильний клуб Доха розміщений за 10 хвилин їзди від готелю Oryx Airport, набережна міста Доха – за 15 км, а торговий центр City Center – за 25 хвилин їзди.

Готель La Villa [17] розташований поруч із Золотим ринком. Лише 1 км відділяє готель від приморського бульвару Корніш і порту. Усі номери в готелі Villa забезпечені окремою ванною кімнатою з ванною, а також безкоштовним Wi-Fi. Окрім того, кожен із них обладнано телевізором зі супутниковим телебаченням, міні-баром, сейфом, кондиціонером та вентилятором для кращої циркуляції повітря. На території готелю La Villa працює пральня та хімчистка, а також пункт прокату автомобілів. За потреби

гостям надаються послуги трансферу з / до аеропорту. У готельному бізнес-центрі можна скористатися факсом і копіювальною технікою. У ресторані готелю La Villa подають страви місцевої та інтернаціональної кухні, а в їдальні щоранку пропонується сніданок.

Golden Ocean Hotel [16] розташований в місті Доха, лише за 1 км від набережної Корніш. До послуг гостей басейн на даху з підігрівом води і неймовірним краєвидом на набережну міста. На всій території готелю безкоштовно надається Wi-Fi. Усі номери мають письмовий стіл та оснащені телевізором із пласким екраном. У деяких номерах до ваших послуг зона вітальні. Власні ванні кімнати з душем укомплектовані безкоштовними туалетно-косметичними засобами. У готельному ресторані щодня подають страви різних кухонь світу по меню та у формі «шведського столу». Здійснюється цілодобове обслуговування номерів. Біля ресторану облаштовано ігрову зону для дітей. У великому фойє з комфортною зоною відпочинку можна в будь-який час доби безкоштовно замовити арабську каву і чай. У спа-центрі Origins Gentlemen пропонують масажні і спа-процедури за прийнятними цінами. В готелі працює повністю обладнаний тренажерний зал з професійними тренерами. В туристичному бюро можна замовити екскурсії по місту, прокат лімузинів, сафарі в пустелі та круїзи на човнах доу. Поїздка на авто до міжнародного аеропорту Хамад триватиме 15 хвилин.

Готель Al Najada Doha Hotel by Tivoli [15] відрізняється унікальним оточенням і розкішним сучасним дизайном. Розташований у центрі центрального ринку Сук-аль-Наджада, поруч із історичним ринком Сук-Вакіф, готель є тихим оазисом в енергійній Досі, звідки відкривається вид на екзотичні околиці великої елегантної площі та блискучу Перську затоку. У готелі є 151 номерів, що поєднують справжній комфорт, інноваційні зручності та підвищену конфіденційність. Готель розташований за декілька хвилин ходьби від станції метро Souq Waqif. Відстань до Національного музею Катару становить 1,9 км, а до спортивного клубу Al Arabi – 4,5 км.

На території працюють фітнес-центр і цілодобова стійка реєстрації. До послуг гостей відкритий басейн і номери з безкоштовним Wi-Fi. У всіх номерах є письмовий стіл і телевізор із плоским екраном. У номерах готелю Al Najada Doha by Tivoli облаштовано зону відпочинку. Щоранку в помешканні подають сніданок «шведський стіл». Крім того, тут працює ресторан міжнародної кухні.

Проект «Перлина Катару» був ініційований Шейхом Абдуллою Бен Халіфа Аль Тані у квітні 2004 року. Свою назву штучний острів отримав не випадково: видобуток перлів – одне з основних джерел доходу катарської економіки. Ця країна довгі роки була основним трейдером коштовностей на азійському. Саме тому за формою штучний острів нагадує вишукане намисто. Головна визначна пам'ятка острова – пішохідна набережна «La Croisette». Її протяжність 3,5 км, це абсолютний світовий рекорд. Тут розташовані сотні ексклюзивних магазинів провідних світових брендів, таких як Giorgio Armani, Hugo Boss, Roberto Cavalli, Elie Saab. Острів опоясує круглу затоку з білосніжними яхтами. Штучний острів «Перлина Катару» – це комплекс розрахований на 40 тисяч осіб.

Під час подієвого туру на чемпіонат світу з футболу можна відвідати Національний Музей Катару, Етнографічний Музей Катару, парк розваг «Королівство Аладдіна», зоопарк. Усього за 25 км від Дохи розташований форт Умм-Сала-Мохамед.

Національний музей Катару – нова визначна пам'ятка міста Дохи (див. рис. 3. 2). Національний музей Катару розповідає про культуру країни і про самих катарців, а також має в своєму розпорядженні виставки предметів, яка ілюструє важливий аспект всієї історії держави. Поруч з музеєм облаштували територію – тут розташувався ландшафтний парк з 114 фонтанними скульптурами. Музей був побудований навколо старого палацу шейха Абдала бен Джасем Аль Тані.

Рис. 3. 2. Національний музей Катару

Національний музей Катару відкрився 28 березня 2019 року. Будівлю музею спроектував французький архітектор Жан Нувель. Натхненням архітектора стала «троянда пустелі», яка являє собою один з різновидів мінералу гіпс. Мінеральні агрегати утворюють зростки лінзоподібних кристалів, які зовні нагадують квітку троянди. Музейний комплекс складається з величезних дисків різного діаметру, які є одночасно і опорою, і елементами унікального дизайну. Диски закривають простір між галереями і утворюють внутрішній двір. Дах музею складається з 76000 панелей, які виконані в 3600 різних формах і розмірах. Відстань від входу до галереї складає близько 1500 метрів. По всій території музею є система вентиляції через спекотний клімат.

Музей налічує 11 галерей, а експозиція розділена за змістом на три частини: «Початок», «Життя в Катарі» і «Сучасна історія Катару». Експозиція представлена колекціями традиційного одягу і начиння, виробами з каменю, прикрасами, історичними артефактами, моделями старовинних суден, колекціями зброї, археологічними знахідками, предметами народної медицини, а також творами катарського мистецтва: поезією, музикою, живописом, художніми фільмами.

Головною особливістю Національного музею Катару є величезний дворівневий акваріум. На першому рівні мешкають древні види морських мешканців, на другому – нинішні мешканці Перської затоки, наприклад, морські черепахи.

Крім музейних виставок і галерей на території Національного музею Катару розташовується величезна кількість розваг і послуг:

- сувенірна крамниця, у якій можна знайти тематичні сувеніри;
- дитячий магазин із сувенірами та подарунками, де можна знайти різні розвиваючі іграшки, книги, пазли, настільні ігри;
- кафе і ресторани, серед яких «Кафе 875» на цокольному поверсі, кафе «Desert Rose» на першому поверсі, ресторан «Jiwan» з панорамним видом на затоку і VIP Lounge на четвертому поверсі;
- дитячі майданчики, на одному з яких дітям надається можливість досліджувати підземні печери, ходити по ним, лазити, повзати і ховатися серед скель; інший – побудований у вигляді традиційного катарської човна, де діти можуть дізнатися про вітрильний спорт, риболовлю і торгівлю;
- бібліотека, у якій можна отримати інформацію щодо музею і його експозицій;
- лагуна у парковій зоні.

Музей пропонує індивідуальні тури для відвідувачів з обмеженими можливостями, в тому числі сліпих або слабкозорих. Багато експонатів ультрасучасного музею містять мультисенсорні і інтерактивні функції, щоб відвідувачі з обмеженими можливості теж мали можливість ознайомитися з виставкою.

Доїхати до музею можна на наступному транспорті:

- 1) Автобуси № 76, № 777, виходити на зупинці «Rafco».
- 2) Таксі: Karwa Taxi, Uber Taxi та інші.

Етнографічний музей [22] (див. рис. 3. 3), який розташований в традиційному катарському будинку. У музеї зібрані унікальні експонати, що ілюструють життя катарців. Один з таких експонатів – це оригінальна «вежа

вітру», що була традиційною формою житла катарців, оснащена унікальною системою кондиціонування і вентиляції.

Рис. 3. 3. Етнографічний музей

Парк розваг «Царство Аладдіна» знаходиться в передмісті Дохи. Крім 18 атракціонів (гігантське колесо огляду, американські гірки, машинки, каток, гойдалки, каруселі тощо), в парку діє вуличний театр, відбуваються виступи клоунів, численні конкурси, змагання та ігри для дітей. Парк розваг був відкритий 1994 року у східній тематиці, «Царство Аладдіна» [36] дарує відвідувачам незабутній сімейний відпочинок (рис. 3. 4.).

Набережна Корніш, яка простягається на сім з половиною кілометрів уздовж затоки, є одним з головних туристичних місць Дохи. Узбережжя набережної забудоване сучасними будівлями з унікальною архітектурою. Будинки мають різну форму, різну поверховість, але виглядають як єдиний архітектурний ансамбль. Набережна Корніш починається від готелю

Шератон на півночі і закінчується готелем Маріотт на півдні. Усі готелі набережної Корніш відрізняються високим рівнем комфорту. На набережній Корніш знаходиться Музей ісламського мистецтва, ландшафтний парк Румейла з атракціонами, художньою галереєю і відкритим театром.

Рис. 3. 4. Парк розваг «Царство Аладіна»

3. 2. Програмне забезпечення туру

Розроблений спортивний тур пройде в місті Доха з 20. 11. 2022 по 23. 11. 2022 року. Тур розроблено для сімейної пари. Дружині і чоловіку понад 65 років, але вони ведуть активний спосіб життя і мають гарну фізичну форму.

Переліт з міжнародного аеропорту «Бориспіль» (м. Київ) до міжнародного аеропорту «Хамад» (м. Доха) триватиме 7 год. 10 хв. Виліт з Києва планується 20. 11. 2022 року о 14.30, а приліт в м. Доха – о 21.40 хв.

Якщо закриття повітряного простору над Україною для польотів цивільної авіації через війну рф проти України буде тривати у строки проведення туру, туристи з України можуть здійснити переліт з сусідніх держав. Наприклад:

1) переліт з Варшави (Польща) о 15.45 з прильотом в Доху о 23.10; ціна перельоту в обидва боки становитиме 493 \$ (див. рис. 3. 5);

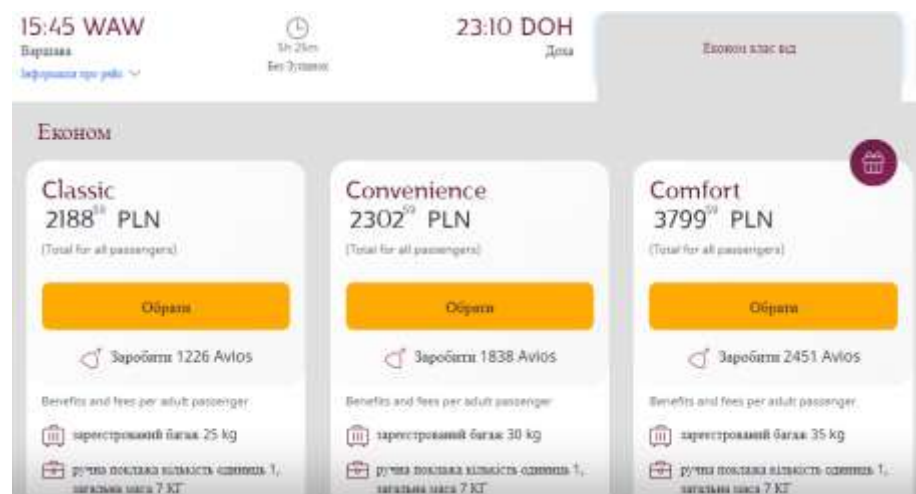

Рис. 3. 5. Умови та вартість перельоту з Варшави до Дохи

2) переліт з Праги (Чехія) о 11.55 з прильотом в Доху о 22.20; ціна перельоту в обидва боки становитиме 908 \$ (див. рис. 3. 6).

Розміщення туристів відбуватиметься в готелі La Villa. Заїзд до готелю відбувається з 14:00, а виїзд – до 13:00. З гостей, які заїжджають або виїжджають до або після зазначених періодів, може стягуватися додаткова плата. Готель пропонує гостям зберігання багажу перед заїздом та після виїзду. Стійка реєстрації відкрита цілодобово.

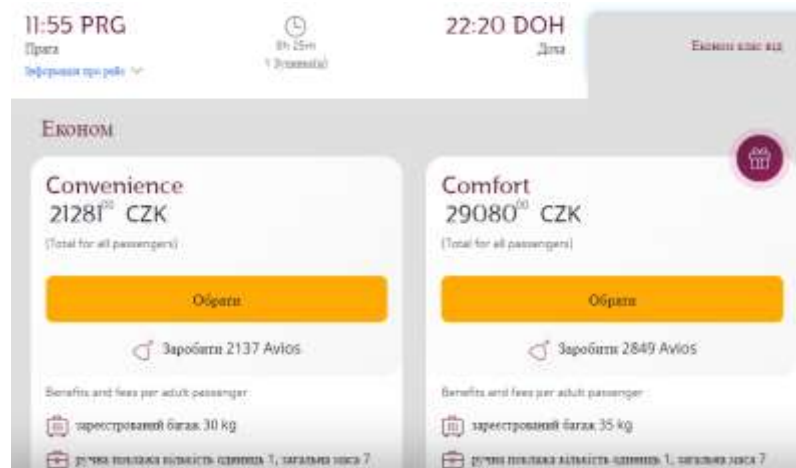

Рис. 3. 6. Умови та вартість перельоту з Праги до Дохи

День 1 / 22. 11. 2022 р.

- 8.00-9.00 – сніданок туристів в ресторані готелю La Villa (у ресторані подають страви місцевої та інтернаціональної кухонь);
- 9.00-9.30 – переїзд на авто до Національного музею Катару;
- 9.30-11.30 – екскурсія по Національному музею Катару;

Національний музей Катару організовує програми і екскурсії тривалістю 1,5-2 години, в ході яких туристи ознайомляться з музеєм, його об'єктами та історією. Музей пропонує кілька видів екскурсій:

Оглядова екскурсія. Екскурсія триває 2 години і дає туристам всебічний огляд музею та його історії. В ході оглядової екскурсії можна дізнатися про історію Катару і його народу, а також про основи сучасного Катару і бачення майбутнього держави.

Грін тур. Цей тур триває годину і проходить в саду. Під час екскурсії туристи знайомляться з місцевими рослинами і травами, які ростуть в різних частинах країни, а також із способами використання рослин і трав в народній медицині.

Основний тур. Екскурсія триває 2 години і знайомить туристів з основними моментами музею, тут можна побачити доісторичних тварин, гігантську китову акулу, стародавні форти і блискучі перлини.

Паблік-арт. Експерсія триває дві години і знайомить туристів з яскравими сучасними творами мистецтва, виставленими в музеї.

Також на території Національного музею Катару є два творчих студійних простори, де проводять різні художні майстер-класи для туристів.

- 11.30-13.00 – експерсія на авто по сучасним районам Дохи у супроводі гїда.

- 13.00-14.00 – обїд в ресторанї «La Veranda» (див. рис. 3. 7).

Рис. 3. 7. Відкрита тераса ресторану «La Veranda»

- 14.00-15.30 – переїзд та прогулянка по штучному острову «Перлина Катару».

Перлина-Катару у Досї є штучним островом, що займає майже чотири квадратних кілометри. Це перша земля в Катарї, яка є у вільному володїнні іноземних громадян. Станом на 2018 рік мешкає 27 000 жителїв. Тут туристи можуть відмінно відпочити на одному з 30-кілометрових пляжїв штучного острова.

- 15.30-16.30 – переїзд до готелю та підготовка до відвїдування матчу.

- 16.30-17.00 – дорога до стадїону Al Thumama Stadium.

Al Thumama Stadium – один із семи стадїонїв, які побудованї до Чемпіонату свїту з футболу FIFA Катар 2022. Він розташований неподалїк

від міжнародного аеропорту Хамад. О 17:00 розпочинається футбольний матч.

- 18.00-19.45 – перегляд матчу.

- 20.00-20.30 – переїзд від стадіону Al Thumama Stadium до готелю La Villa.

- 20.30-21.00– вечеря в ресторані готелю La Villa.

Розроблюваний мною спортивний тур пройде в місті Ар-Раян 22.11.2022 року.

22.11.2022 року з 8-до 9 год ранку планується сніданок туристів в ресторні готелю La Villa.

О 9 годині туристи прямують з гідом до м. Ар-Раян, яке знаходиться в 14 км. Від міста Дохи. З 9:30 до 12:30 планується екскурсія по музею Шейха Фейсала Бен Касима Аль Тані в фортеці Al Samriya Farm (Рис. 3.8). Засновником музею є один з найвпливовіших бізнесменів на Близькому Сході, пристрасний колекціонер і меценат шейх Фейсал Бен Касим Аль Тані.

Рис. 3. 8. Музей Шейха Фейсала Бен Касима Аль Тані в Ар-Райяні [29]

Експозиція «Ісламське мистецтво» займає 8 залів, в яких представлені зброя, вироби з кераміки, скла і металу, прикраси, арабська в'язь, текстиль, традиційні костюми і вишивка.

Виставка «Катарська спадщина» розповідає про культуру та традиції Катару, тут розміщені човни, ремісничі вироби, меблі, предмети побуту, кінна упряж, зброя, одяг бедуїнів – корінних жителів країни, а також

археологічні експонати і скам'янілості, в числі яких – скам'яніла голова динозавра.

Виставка «Транспорт» вражає різноманітністю транспортних засобів – ретро автомобілі (парова машина 1858 року Desoto, Ford, Buick, Dodge, Chevrolet початку ХХ століття), представницькі автомобілі, карети, вози, велосипеди і, навіть, літак. Експозиція Монети та Валюта має величезною колекцією старовинних срібних і золотих монет, а також сучасних банкнот з різних країн світу. У музеї проходять тимчасові і тематичні виставки, проводяться екскурсії, розроблені освітні програми для школярів.

З 12:30 до 13:30 обід в ресторані турецької кухні «Turkish Liver House Restaurant».

З 13:30 до 17:00 екскурсія по Villaggio Mall – торговому центру, розташованому в зоні Aspire. Він розташований на вулиці Аль-Вааб між Hyatt Plaza і Sports City і має більше 200 магазинів, включаючи багато відомих брендів на ринках США, Великобританії, Італії та Німеччини.

Усередині інтер'єри виконані в італійському стилі, як в італійському містечку на пагорбах, так і з внутрішнім каналом довжиною 150 метрів з гондолами. Торговий центр був частково знову відкритий 20 вересня 2012 року, після того як він відповідав суворим стандартам безпеки після травневого пожежі, в результаті якого загинули 19 осіб. Тим не менш, деякі частини торгового центру залишаються закритими, тому фуд-корт, каток, кінотеатр, гіпермаркет Carrefour і багато магазинів відкриті для бізнесу, оскільки вони можуть поповнити свої полиці.

У торговому центрі знаходиться тематичний парк Gondolania. Тематичний парк «Гондоланія» – це найновіше і найбільше місце для сімейних розваг! Він може похвалитися ковзанкою для олімпійських ігор, натхненною венеціанською прогулянкою на гондолі та довгоочікуваним розважальним містом Гондоланія, яке має стати найбільшим тематичним парком, від Roller Coaster до дитячих атракціонів, це місто розваг для різного віку.

Тільки в Гондоланії можна знайти класичне колесо огляду, карусель, автомобілі-бампери, їзду на вулиці Жахів, а також найсучасніші гонки на картках, 12-смуговий боулінг (за проектом Пінінфаріни – всесвітньо відомого дизайнера автомобілів), 4D-театр, а також найновіші відео, імітаційні ігри та машини для виграшу.

Чортове колесо – чудова розвага для дітей різного віку. За зразком першого колеса огляду, воно забезпечує неперевершений вигляд (Рис. 3.9).

Рис. 3.9. Чортове колесо в тематичному парку Gondolania.

Також пропонуються ресторани світового класу, кафе та їдальня з багатьма пунктами харчування на вибір.

Навколо тематичного парку є також товарні магазини та кіоски. Гондоланія[60] пропонує різноманітні дозвілля та розваги для дітей та всієї родини.

Гондоланію було офіційно відкрито 7 – 9 квітня 2011 р. Вражаюче унікальне звукове та світлове шоу американських гірок синхронізується з поїздкою. Під час трихвилинної їзди відбуватиметься послідовність різних звукових та світлових шоу, створюючи вражаючу атмосферу по всьому парку. Це перший в регіоні тематичний парк, який показує шоу такого рівня.

Ще однією головною визначною пам'яткою є єдиний в країні 4D-кінотеатр. Боулінг, карта для картингу, башта, бампери, карусель, колесо огляду, дитячий поїзд та кімнати для вечірок – також частина розваг у парку розваг. Тут турист може покататися на гондолі (Рис. 3. 10).

Рис. 3. 10. Поїздка на гондолі в тематичному парку Ар-Райян Gondolania

Поїздки на польових трубопроводах – одна з найпопулярніших та впізнаваних визначних пам'яток парку розваг. Вони стали важливим компонентом для більшості парків розваг, оскільки вони є звичною поїздкою на водних хвилях, яка продовжує спокушати нових гонщиків. На відміну від багатьох інших захоплюючих хвилюючих поїздок, насправді існувала історична мета позаду колод. Спочатку вони були побудовані з особливою метою безпечного транспортування колод та пиломатеріалів вниз із крутої пересіченої місцевості гір. Колоди та пиломатеріали потоком води транспортували вниз з гори на лісопилку

Рис. 3.11 Поїздка на польових трубопроводах в парку Ар-Райян Gondolania

У наші дні цей термін частіше використовується для опису цієї популярної їзди, яка використовує водяну каналу та штучні порожнисті колоди. Шукачі гострих відчуттів сидять у колодах і рухаються вздовж каналу силою потоку води. Як правило, їзда досягає свого захоплюючого апогею зі швидким спуском по крутій частині каналу, яка зазвичай зупиняється після виплескування до води. Поїздка використовує воду, щоб додати відчуття збудження, а також охолодити пасажирів під час спекотного дня в парку розваг. Деякі місця в каналі, як правило, отримують більше води, ніж інші, проте очікування виникає через те, що ми точно не знаємо, де вода буде бризкати.

17.00-17.30 – туристи їдуть на соколине полювання.

Соколине полювання (Рис. 3.12) – давня традиція жителів Катару, що сягає первісних часів. З винаходом вогнепальної зброї полювання з крилатим напарником перестало бути джерелом харчування кочівників-бедуїнів, але не відійшло в минуле, і перетворилося на престижне хобі сучасних жителів країни. Тут це не розвага, а національний вид спорту. Полювання зі стрімкими птахами оспіване у віршах, йому присвячені народні оповіді, танці, пісні та тематичні фестивалі. Знайомство з цією дивовижною традицією неодмінно пропонується в пакеті турів, що горять, в Катар.

17.30-21.30 – соколине полювання.

У цьому турі їм доведеться подорожувати мальовничими пустельними ландшафтами;

Обов'язково відвідають бедуїнський мисливський табір у пустелі, де для туристів влаштовується показове полювання соколів на голубів.

Крім того, туристи познайомляться з побутом кочівників, методикою навчання соколів, їх звичками. На зворотному шляху заплановано відвідування пляжу, де можна викупатися в морі та позасмагати. Мандрівникам подаються легкі закуски та прохолодні безалкогольні напої.

Вартість індивідуальної екскурсії – від 728 ріалів (\$200). Звичайна тривалість такої екскурсії – 4-6 годин.

Вартість спритного птаха в Катарі можна порівняти з ціною автомобіля. На соколиному ринку в Досі можна побачити небесних мисливців вартістю 40-60 тисяч ріалів, але це не межа. На Соколиному ринку часто влаштовуються аукціони і ціна лотів злітає до мільйонів ріалів. Враховується відповідність пернатих мисливців різним характеристикам, серед критеріїв – порода, вік, реакція, швидкість, зовнішній вигляд.

Власники соколів оформляють своїм птахам спеціальні паспорти, постачають пернатих мисливців чіпами GPS і стежать за їх польотом за допомогою смартфонів. Існують шпиталі для соколів, оснащені передовим медичним обладнанням, де лікують травми, отримані стрімкими мисливцями – вивих суглобів крил, розтяг м'язів, переломи кісток. Власники доставляють вихованців до лікарів та перед змаганнями для профілактичних оглядів, догляду за пір'ям та пазурами, фізіотерапевтичних процедур, спеціально розроблених для птахів-мисливців.

З 21:30 до 22:00 туристи направляються до стадіону «Ахмед Бін Алі Стедіум» на футбольний матч ЧС-2022 де о 22:00 розпочнеться спортивна подія.

Завдяки своєму розташуванню на краю пустелі збереження природи вже давно є пріоритетом в Аль-Райян – і ця арена ідеально поєднується з етносом одного з найбільш традиційних міст Катару. Кожна частина району стадіону була розроблена з урахуванням стійкості. Після завершення чемпіонату світу з футболу 2022 року Qatar Верховний комітет Катару з питань спадщини (SC) планує вилучити майже половину з 40 000 модульних місць на стадіоні та віддати їх на проекти розвитку футболу за кордоном.

Тим часом менша арена після турніру продовжуватиме посідати почесне місце в Аль-Райяні, особливо серед шанувальників улюбленої місцевої футбольної команди, спортивного клубу «Аль-Райян». Побудований на місці колишнього майданчика клубу, стадіон «Ахмед Бін Алі» включає символи катарської культури у своєму вражаючому хвилястому фасаді, тоді

як навколишні споруди та конструкції у формі піщаних дюн також відображають навколишню землю.

Після матчу о 23:45 туристи автобусом їдуть до готелю та відправляються по кімнатах відпочивати. На наступний день туристичним автобусом туристи направляються до аеропорту та повертаються в Київ.

3.3. Організаційно-технічне забезпечення та калькуляція туру

В'їзд до Катару дозволено лише громадянам та резидентам країни, громадянам Бахрейну, Кувейту, Оману, Саудівської Аравії та Об'єднаних Арабських Еміратів, а також повністю вакцинованим громадянам та пасажиром молодше 18 років у супроводі батьків, які були повністю вакциновані.

Нерезиденти Катару повинні обов'язково попередньо зареєструватися на сайті www.ehteraz.gov.qa як мінімум за 3 дні до прибуття до Катару і завантажити всі необхідні документи: результат ПЛР-тесту, сертифікат вакцинації та інші документи. Попередня реєстрація для резидентів не є обов'язковою, але рекомендується для прискорення проходження процедур після прибуття до Катару.

Всі особи, які подорожують до Катару повинні завантажити мобільний застосунок Ehteraz і активувати його на смартфоні з використанням місцевої або міжнародної sim-карти. Всі пасажирів повинні підписати форму зобов'язання принаймні за 12 годин до вильоту (Acknowledgement Form), яка доступна на сайті Міністерства громадського здоров'я Катару, платформі попередньої реєстрації www.ehteraz.gov.qa.

Пасажири повинні здати ПЛР-тест не більше, ніж за 72 години до прибуття до Катару. Міністерством громадського здоров'я Катару визнаються виключно наступні вакцини:

Pfizer BioNTech (Comirnaty) – дві дози; Moderna (SpikeVax) – дві дози; Astrazeneca (Covishield, Oxford, Vaxepheria) – дві дози; Janssen/Johnson & Johnson – одна доза.

Умовно визнаються в Катарі такі вакцини: Sinopharm – дві дози, Sinovac – дві дози, Sputnik V – дві дози.

Повністю вакциновані пасажирів, які отримали за межами Катару щеплення визнаними в Катарі вакцинами, повинні надати оригінали

сертифікатів про вакцинацію та інші супровідні документи арабською або англійською мовами, які повинні містити:

- Повне ім'я пасажирів, як наведено в паспорті;
- Дати отримання щеплень;
- Назву/тип вакцини;
- Серійний номер лота вакцини.

Пасажири можуть вибірково тестуватися при прибутті до Катару.

Кожна особа, яка перебуває в Державі Катар, на час дії карантинних заходів повинна встановити на смартфон додаток ENTERAZ. Залишати місце проживання дозволено лише тим особам, статус яких в додатку ENTERAZ «Зелений». Відвідання будь-яких місць без додатку, або зі статусом відмінним від «зеленого» – заборонено. Відсутність смартфона не є підставою для невикористання додатку ENTERAZ.

Обов'язковим є носіння масок. При входженні до будь-яких приміщень охорона обов'язково перевіряє статус в ENTERAZ і заміряє температуру тіла. Рекомендовано завжди перевіряти свій статус в додатку перед залишенням місця проживання, оскільки статус може змінитися без попередження внаслідок підозри в контактах із хворими на COVID-19. За порушення карантинних правил встановлена відповідальність у вигляді позбавлення волі до трьох років та/або штрафу у розмірі до 55 000 доларів США.

Що стосується формату проведення Чемпіонату світу. Спочатку пройде груповий етап у три тури. В кожній групі 4 команди, кожна з яких зіграє три гри.

Проведемо розрахунок вартості туру з урахуванням 4-денного(3 ночі) відпочинку на чемпіонаті світу з футболу 2022 в Катарі.

Вартість квитка на літак з м. Києва до м. Доха складає 730 \$ США в обидві сторони. Враховуючи що в нашу групу входить сімейна пара з двох людей, то загальна вартість перельоту складе: $2 * 730 \$ = 1460 \$$.

Далі проведемо розрахунок проживання туристів в готелі La Villa. Вартість двомісного номеру в даному готелі становить 41 \$ за одну особу:
 $2 * 41 \$ * 2 \text{ дні} = 164 \$$

Обід та вечеря в ресторані готелю La Villa. Складає 54 \$. На двох туристів загальна вартість харчування складе: $54 \$ * 2 * 2 \text{ дні} = 216 \$$.

Далі визначимо вартість екскурсій в м. Доха та м. Аль-Райян:

1. Екскурсія на автобусі з гідом по сучасним районам Дохи 90 \$ на двох.

2. Вартість екскурсії з гідом до Національного музею Катару – 100 \$ на двох.

3. Вартість екскурсії з гідом до музею ісламського мистецтва – 100 \$ на двох.

4. Обід в ресторані «La Veranda» 28 \$ на одного чоловіка. На пару вартість становить: 56 \$.

5. Екскурсія по «Перлині Катару» – 120 \$ на двох.

6. Екскурсія до Музей Шейха Фейсала Бен Касима Аль Тані в Ар-Райяні – 100 \$ на двох.

7. Вартість екскурсії по Villaggio Mall – 200 \$ на . На двох вартість складе: $2 \text{ люд} * 200 \$ = 400$

8. Індивідуальна екскурсія «Соколине полювання» – від 728 ріалів (\$200).

9. Вартість одного квитка на футбольний матч – 728 \$ на перший матч та 252 \$.

Усього витрати на подієвий тур на Чемпіонат Світу з футболу в Катарі 2022 році складуть: $246 + 216 + 90 + 100 + 100 + 56 + 120 + 100 + 400 + 200 + 1960 = 3388 \$$ не враховуючи перельоту.

Висновки до 3 розділу

Розроблюваний нами маршрут подієвого туру на чемпіонат світу з футболу 2022 в Катарі включає міста Доха та Ар-Райян.

Туристів планується поселити в готелі La Villa у 2-місному номері. 22.11.2022 року з 8-до 9 год ранку планується сніданок туристів в ресторні готелю La Villa. З 9 до 11 год. пропонуються екскурсії автобусом до Національного музею Катару з російськомовним гідом. З 11 до 13 год. туристам пропонується на автобусі з гідом провести екскурсію по сучасним районам Дохи. З 13 до 14 год на туристів очікує обід в ресторані «La Veranda». З 14 до 16 години туристам пропонується відвідати найкрасивіше місце міста «Перлину Катару». О 16 годині туристи відправляються до готелю де перевдягаються і о 16:30 автобусом прямують на стадіон «Al Thumama Stadium» на матч Чемпіонату світу з футболу. О 18:45 після закінчення матчу туристів автобусом відвозять до готелю. Де о 19:00 вони вечеряють і після того розходяться по власним номерам відпочивати.

23.11.2022 року з 8-до 9 год ранку планується сніданок туристів в ресторні готелю La Villa. О 9 годині туристи прямують з гідом до м. Ар-Раян, яке знаходиться в 14 км. Від міста Дохи. З 9:30 до 12:30 планується екскурсіє по Ммузею Шейха Фейсала Бен Касима Аль Тані в фортеці Al Samriya Farm. З 12:30 до 13:30 вечеря в ресторані турецької кухні «Turkish Liver House Restaurant». З 13:30 до 17:00 екскурсія по Villaggio Mall – торговому центру, розташованому в зоні Aspire. Він розташований на вулиці Аль-Вааб між Hyatt Plaza і Sports City і має більше 200 магазинів, включаючи багато відомих брендів на ринках США, Великобританії, Італії та Німеччини.

17.00-17-30 – туристи їдуть на соколине полювання.

17.30-21.30 –соколине полювання.

З 21:30 до 22:00 туристи направляються до стадіону Al-Rayyan Stadium на футбольний матч ЧС-2022 де о 22:00 розпочнеться спортивна подія. Після матчу о 19:45 туристи автобусом відправляються до готелю, вечеряють та

відправляються по кімнатах відпочивати. На наступний день туристичним автобусом туристи направляються до аеропорту та повертаються в Київ.

Вартість туру на два матчі чемпіонату світу з футболу 2022 в Катарі для сімейної пари складе: 3388 \$ не враховуючи перельоту.

ВИСНОВКИ

В результаті проведеного дослідження нами були встановлені наступні важливі висновки:

1. Визначено сутність, види та значення подієвого туризму. Подієвий туризм це певний напрямок в туризмі, в якому поїздки туристичного спрямування безпосередньо присвячені певним цільовим заходам. В наш час подієвий туризм це не лише динамічно розвинутий та перспективний сегмент ринку туризму, але й дієвий інструмент для забезпечення відповідного «просування» певних територій.

2. З'ясовано історію виникнення та розвитку подієвого туризму. Розвиток подієвого туризму певним чином умовно можна поділити на три головні етапи. Самий перший етап (найдавніші часи – II половина XIX століття) – це початковий етап загального розвитку подієвого туризму. Другий етап (II половина XIX – II половина XX століття) це певний етап так званого становлення подієвого організованого туризму. Для третього етапу, який розпочався з другої половини XX століття до наших днів) було характерним масове функціонування та розповсюдження подієвого туризму.

3. Встановлено сучасний стан розвитку подієвого туризму в Україні. На даний момент подієвий туризм є найперспективнішим видом туризму на міжнародному рівні, який динамічно розвивається та сприяє залученню споживачів туристичних послуг незалежно від сезону. На жаль, подієвому туризму в Україні не приділяється належна увага, і країна не використовує всі потенціальні ресурси для економічного розвитку пріоритетних районів. Усі заходи позиціонуються не лише як культурна, спортивна чи розважальна подія та не асоціюються з підґрунтям для подієвого туризму. Дослідження подієвого туризму все ще знаходиться на ранній стадії розвитку та потребує більш детального вивчення проблем і сприяння підвищенню мотивації споживачів.

4. Проаналізовано міжнародний досвід розвитку подієвого туризму в світі. В сучасних умовах серед найбільш популярних подієвих турів в світі

можна виокремити поїздки на музичні фестивалі, карнавали, спортивні події, національні свята, гастрономічні тури, модні покази, концерти зірок естради, відвідування виставок, відвідування унікальних природних місць, сафари, заходи різних субкультур, спортивні заходи.

5. З'ясовано маршрут подієвого туру на чемпіонат світу з футболу 2022 в Катарі. Розроблюваний нами маршрут подієвого туру на чемпіонат світу з футболу 2022 в Катарі проходить через м. Доху та м. Ар-Раян.

6. Розроблено програму подієвої екскурсії по визначним місцям м. Дохи.

7. Розроблено програму подієвої екскурсії по визначним місцям м. Ер Раян.

8. Проведено розрахунок вартості туру з урахуванням 1-2-денного відпочинку. Вартість туру на чемпіонат світу з футболу 2022 в Катарі на сімейну пару складе: 3388 \$ не враховуючи перельоту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Александрова А.Ю. Міжнародний туризм: підручник. Москва, 2001. 314 с.
2. Арбузов А. Ф. География туризма: учебник для студентов сред. проф. Образования. Москва: Издательский центр «Академия», 2009. 160 с.
3. Аэропорт Хамад URL: [https://ru.wikipedia.org/wiki/Хамад_\(аэропорт\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/Хамад_(аэропорт))
4. Бабкін О.В. Спеціальні види туризму. Ростов-на-Дону: Фенікс, 2008. 252 с.
5. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України: навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2010. 404 с.
6. Білет на ЧС. URL: <https://www.ticombo.com/ru/sports-tickets/football-tickets/world-cup-football?p=2>
7. Биржаков М.Б. Введение в Туризм. Санкт-Петербург: Издательский Торговый Дом «Герда», 2000. 192 с.
8. Бутко М.П. Методологічні підходи до оцінки брендингу. Економіка і держава. Міжнародний науково-практичний журнал. 2009. № 5. С. 33-38.
9. Вакулєнко А.С. Активизация туризма в эпоху античности. Культурный прорыв. 2011. № 1. С. 56-59
10. Васильева А. В. Управление развитием культурно-исторических дестинаций: теоретический аспект. Северные туристские дестинации как доминанта развития туризма Северо-Западного региона. Роль культурного наследия в развитии дестинаций. Труды III Междунар. науч.-практ. конф. Петрозаводск: Карельский НЦ РАН, 2012. 236 с.
11. Власова Т.И., Алейников А.В. Событийный туризм – эффективный антикризисный инструмент привлечения туристских потоков в регион (на примере г. Санкт-Петербурга). Вестник Национальной академии туризма. 2015. №
12. Воронина А.Б. Фестивальный туризм, как значимая составляющая событийного туризма. Ученые записки Таврического национального

университета им. В.И. Вернадского; Серия «География». 2011. № 1. С. 161-172

13. Гладкий В. Д Древний мир: Энциклопедический словарь. Донецк: Отечество, 2011. 512 с.

14. Глобова С. А. Зарубежный опыт применения событийного маркетинга как инструмента повышения туристической привлекательности территории. Проблемы и перспективы экономики и управления: материалы II междунар. науч. конф. (г. Санкт-Петербург, июнь 2013 г.). Санкт-Петербург: Реноме, 2013. С. 23-28

15. Готель Al Najada Doha by Tivoli. URL: https://www.tivolihotels.com/en/al-najadativoli?utm_source=GoogleMyBusiness&utm_medium=GMB&utm_term=AlNajadaDohaTivoli&utm_content=Home&utm_campaign=Google_GMB (дата звернення: 02.06.2022)

16. Готель Golden Ocean Hotel. URL: <https://www.booking.com/hotel/qa/golden-ocean.uk.html> (дата звернення: 20.05.2021)

17. Готель La Villa. URL: <https://www.poehalisnami.ua/ua/hotels/katar/dokha/la-villa> (дата звернення: 02.05.2021).

18. Готель Oryx Airport Hotel. URL: <https://www.qatarairways.com/uk-ua/hia-hamad-international-airport/hia-airport-hotel.html> (дата звернення: 08.05.2022).

19. Грицку-Андрієш Ю.П, Бучко Ж.І. Фестивальний туризм у системі рекреаційно-туристичної діяльності. Науковий вісник Чернівецького університету. 2010. Вип. 519. С.56-60.

20. Давыденко И.В. Доминанты рынка событийного туризма. Перспективы развития науки в современном мире : мат. междунар. научно-практич. конф. Краков, 2012. С. 97–103.

21. Ер-Райян. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Ер-Райян> (дата звернення: 06.04.2022).

22. Етнографічний музей Катару. URL: <https://www.amigo-s.ru/quatar/inform/sights/sights2> (дата звернення: 01.05.2022).
23. Історія Чемпіонату світу. URL: <https://klymenko-time.com/uk/bez-rubriki/istoriya-chempionata-mira-po-futbolu-politika-bojkoty-i-voyna/>(дата звернення: 06.04.2022).
24. Катар vs Об'єднані Арабські Емірати. URL: <https://trident.travel/blog/katar-vs-obednani-arabski-emirati-1710190736> (дата звернення: 05.05.2022).
25. Катар. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Катар> (дата звернення: 01.03.2021).
26. Кляп М. П. Сучасні різновиди туризму: навчальний посібник. Київ: Знання, 2011. 334
27. Костюк О. История ивента. Теория и практика организации специальных мероприятий. 2008. №3. С.17-21.
28. Кузик С. П. Географія туризму: навчальний посібник. Київ: Знання, 2011. 271 с.
29. Музей Шейха Фейсала Бен Касима Аль Тані в Ар-Райяні. URL: <https://tury.club/sight/muzey-sheyha-feysala-ben-kasima-al-tani-132> (дата звернення: 14.04.2022).
30. Метро Катару URL: <https://www.aljazeera.com/news/2019/5/8/qatar-rolls-out-first-ever-landmark-metro-for-public>
31. Національний музей Катару. URL: <https://nmoq.org.qa> (дата звернення: 03.05.2022).
32. Олійник В.В. Сучасний стан та перспективи розвитку подієвого туризму на території України. Економіка та управління підприємствами – 2016. Випуск 12. С. 460-465
33. Оніщук Л.М. Туристичний довідник. Полтава: «АСМІ», 2009. 106 с.
34. Острів «Перлина Катару». URL: <http://wikimapia.org/11283205/uk/Перлина-Катара> (дата звернення: 02.04.2022).

35. Офіційно: ЧС-2022 відбудеться в листопаді-грудні. URL: <https://champion.com.ua/football/2015/03/20/601054/> (дата звернення: 19.05.2022).

36. Парк розваг «Королівство Аладдіна». URL: http://ru.esosedi.org/QA/places/1000473960/park_razvlecheniy_korolevstvo_aladdina/#lat=25352394&lng=51528443&z=15&mt=1&v=0 (дата звернення: 06.05.2022).

37. Перший Чемпіонат світу. URL: <https://www.jnsm.com.ua/h/0713Q/>

38. Ресторану «La Veranda» в Досі. URL: https://www.tripadvisor.ru/Restaurant_Review-g294009-d2265111-Reviews-La_Veranda_Italian_Restaurant-Doha.html (дата звернення: 13.05.2022).

39. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку: монографія / за заг. ред. В.Г. Герасименка. Одеса: Астропринт, 2013. 304 с.

40. Самойленко А.А. Географія туризму: учебное пособие. 4-е изд. Ростов на Дону: Феникс; Краснодар: Неоглори, 2010. 359 с.

41. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу : навчальний посібник. Ніжин: Ніжинський держ. ун-т ім. М. Гоголя, 2010. 336 с.

42. Современные технологии социально-культурной деятельности: учеб. пособие / Под ред. проф. Е. И. Григорьевой. Тамбов: Изд-во ТГУ, 2012. С. 34-37

43. Сулова, И.А. Событийный туризм: тенденции регионального развития. Сервис в России и за рубежом. 2016. № 1. С. 94-104.

44. Стадіон Ахмеда бін Алі: URL: <https://www.fifa.com/worldcup/destination/stadiums/stadium/400090320/> (дата звернення: 11.05.2022).

45. Тищенко П. В. Теоретичні аспекти та розвиток подієвого туризму регіону. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/tyschenko.htm (дата звернення: 22.05.2022)

46. Тищенко П.В. Проблеми розвитку подієвого туризму в Україні. Науковий вісник Ужгородського університету. 2011. Спецвипуск 33. Частина 4. С. 124-128
47. Ткаченко Т.І. Територіально сфокусований розвиток суб'єктів туристичного бізнесу. Проблеми матеріальної культури. 2010. №4. С. 56-65
48. Транспорт Катару URL: https://uk.upwiki.one/wiki/Transport_in_Qatar (дата звернення: 06.04.2022)
49. Угода Кабінету Міністрів з державою Катар. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/634_002-18#Text (дата звернення: 06.04.2022).
50. Український туристичний портал «УкрТуризм». URL: <http://www.ukrtourism.com> (дата звернення: 15.05.2022).
51. Устименко Л. М. Історія туризму: навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2008. 354 с
52. Черняк Ю.М. Режиссура праздников и зрелищ. Минск, 2004. 312с.
53. Чібалашвілі А. О. Фестивальні події в Україні. Культура і сучасність. 2017. Вип. 2. С. 258-262.
54. Шаповалова О. О. Сучасні тенденції розвитку подієвого туризму. Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. 2013. № 12. С. 154-157
55. Швед М. Процеси аккультурації та інкультурації у міжнародних фестивалях сучасної музики в Україні (спроба соціокультурного аналізу). Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавства. 2004. Вип. 4. С. 150-157.
56. Школа І.М. Менеджмент туристичної індустрії: навчальний посібник. Чернівці: Книги – XXI, 2005. 596 с.
57. Al Thumama Stadium. URL: <https://www.qatar2022.qa/en/stadiums/al-thumama-stadium> (дата звернення: 10.05.2021).
58. Donald Getz Event Tourism – Definition, Evolution and Research – Calgary: Elsevier, 2008. P. 403-428

59. Education City Stadium. URL: <https://www.qatar2022.qa/en/stadiums/education-city-stadium> (дата звернення: 13.05.2022).
60. Gondolania. URL: <http://www.gondolania.com/index.php/indoor-theme-park/>(дата звернення: 08.04.2022).
61. Mules, T., &McDonald, S. (1994). The economic impact of special events: The use of forecasts. Festival Management and Event Tourism, 2(1), 45–54
62. Qatar. Geography . URL:<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/qatar/>
63. Спортивний тур. URL: <https://infotour.in.ua/sport-tour.htm>
64. Види спортивного туризму URL: <https://sites.google.com/site/sportivnijturizmvukraieni/vidi-sportivnogo-turizmu>
65. Міжнародний аеропорт Хамад URL: <https://www.qatarairways.com/uk-ua/hia-hamad-international-airport.html>

ДОДАТКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Одеський національний
технологічний університет**

ПРОГРАМА

**XVIII Всеукраїнської наукової ZOOM-конференції
студентів з розділу «Харчові технології» та
Наукової конференції здобувачів вищої освіти**

11-13 травня 2022 року

Одеса 2022

ДОДАТОК В

Перевірка тексту на плагіат

Кваліфікаційна робота бакалавра.

Тема: «ОРГАНІЗАЦІЯ СПОРТИВНОГО ТУРУ ДО КАТАРУ НА ФІНАЛЬНИЙ ЕТАП ЧЕМПІОНАТУ СВІТУ З ФУТБОЛУ 2022»

Засіб перевірки Antiplagius

Унікальність по фразам > 30 %

Унікальність по словам >30 %

Информация о документе

№ документа: 5561477
Имя исходного файла: проверка диплом.docx
Размер файла: 6.2 МБ
Размер текста: 106879
Слов в тексте: 16852
Число предложений: 733

Информация об отчете

Дата: Отчет от 2021-06-15 19:31:16 - Последний готовый отчет
Оценка оригинальности: 96.91%
Занимствований: 3.09%

Источники:

Доля в тексте	Ссылка
20.6%	https://pidru4niki.com/17490110/turizm/tsini_turistichni_poslugi
35.4%	https://clout.com.ua/tur-v-katar.html
19.2%	https://vacation.te.ua/offers/897/
54.0%	https://www.booking.com/hotel/qa/golden-ocean.uk.html
17.1%	https://oteli-tuf.com/index.php/uk/evropa-hoteli-hostely-tsiny-deshevi-nedoroho/ukrai...
10.5%	https://www.algol.com.ua/continents/countries/cities/showhotels_m.php?ID=19&CID=3&PID...
25.6%	https://flatik.ru/uchebnoe-posobie-dlya-studentov-visshih-i-srednih-specialnih

Керівник: _____
(підпис)

Марія ОРЛОВА
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Здобувач: _____
(підпис)

Владислав АДАМ
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)